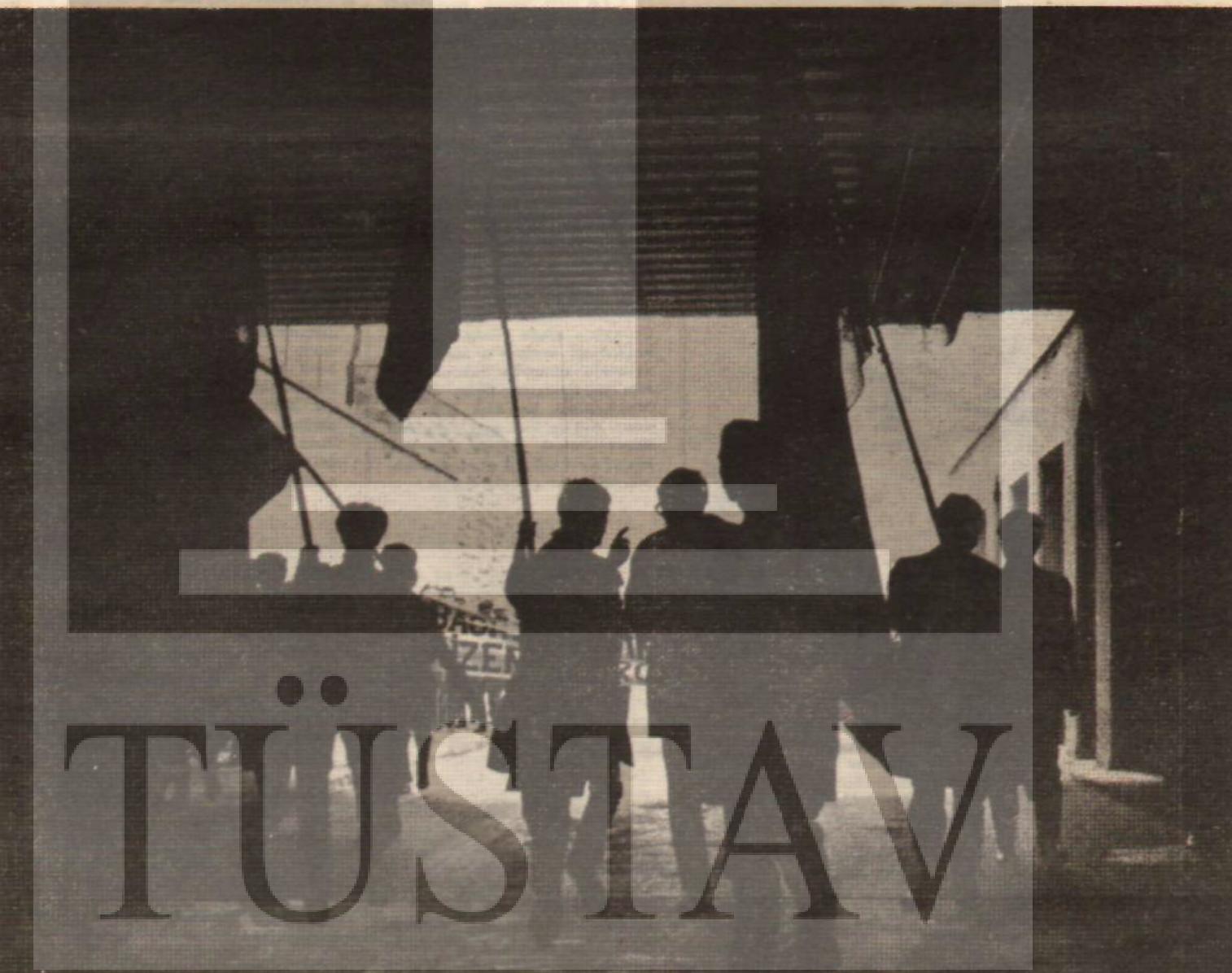

AMERİKAN EĞİTİM ÜSLERİNDE

ANTO

Haftalık Dergi • 15 Nisan 1969 • Sayı: 120 • 125 Kuruş

İSGAL

TÜSTAV

HAFTANIN NOTLARI

6

nisan

Siyah İktidar

Zenci lideri Dr. Martin Luther King'in anımkıne dönen toplantı sonunda Tennessee Eyaletinin Memphis şehrinde yeni protesto hareketleri olmuş, bunun üzerine polis aksamları sokağa çıkmaya yasağı ilan etmiştir. Aralarında Senatör Edward Kennedy'nin de bulunduğu binlerce siyah ve beyaz Amerikalıların düzenlediği yürüyüş sırasında da dokuz siyah genç, vitrineri ve arabaları taşıdıkları iddiasıyla tevkif edilmişlerdir. Zenci gösterileri Amerika'nın diğer eyaletlerine de sıçramış, özellikle Chicago'nun zenci Ghetto'larda zenciler evlere ve işyerlerine yangın bombaları atmışlar, Michigan'in Kalamazoo ve Maryland'ın Baltimore şehirlerinde de yeni olaylar patlak vermiştir. Nixon'un başkan olmasından beri ilk defa bir çok Amerikan şehrinde Vietnam Savaşı aleyhinde gösteriler yapılmış, Amerikan emperyalizminin Vietnam'daki cinayetleri protesto edilmiştir.

Mimar Sinan ve Boğaz Köprüsü

Mimar Sinan'ın 381. ölüm yıldönümü dolayısıyla Mimarlar Odası İstanbul Şubesi ile İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri bir anma töreni düzenlemiştir. Mimar Sinan'ın türbesi başında yapılan törenden sonra, Dolmabahçe'deki bir direğe Boğaz Köprüsü'ne protesto eden bir flama açılmıştır. Flamada gecekondular yanında dev boğaz köprüsü, köşede de bu adaletsizlik karşısında utançtan gözlerini kapayan Mimar Sinan görülmektedir. Aynı gün Mimarlar Odası'nın lokalinde «Eski Kültür Değerlerinizin Toplumsal Kalkınmamız Açısından Önemi» konulu bir açık oturum yapılmıştır.

7

nisan

Gizli Rapor!

Dışişleri Bakanlığı Batı Dairesi Genel Müdürlüğü'nce batı ülkeleri ve Amerika'daki öğrenci hareketleriyle ilgili olarak bu ülkelerdeki büyüğeliklerden bilgi istenmiş ve elde edilen sonuçlar üzerine bir rapor hazırlanmıştır. «Batı Avrupa ülkelerinde ve Amerika'da cereyan etmeyecek olan son öğrenci hareketleri hakkında not» başlığını taşıyan raporda, 15 ülkedeki öğrenci hareketleri ayrı ayrı incelenmektedir. Diplomatik dile usta kaleme alınmış olan raporun tümü incelendiğinde Türkiye'deki öğrenci hareketlerini kontrol altına almak adına uluslararası anlaşmalarla işbirliği sağlanmıştır. Raporda sağcı öğrenci hareketlerinden hiç söz edilmemiştir. Raporla sağcı öğrenci hareketlerinden hiç söz edilmemiştir. Hürriyet Gazetesi'nin dahi dikkatini çekmiş ve Cüneyt Arcayürek, raporu hazırlayanları sert bir dille eleştirmiştir.

CIA'nın yeni marifeti

Cezayir'in Oran şehrinde çalışmaları başlayan 11 kişiden kurulu ihtilal mahkemesinde yargılananlardan biri, CIA'nın harekat günü önemli tesisleri havaya uçurmak üzere onar kişilik komando grupları hazırladığını belirtmiştir. CIA'nın bu yeni oyunu açıktan, hükümeti devirmek üzere komplio kurmakta sansık olup Fransa'dan Cezayir'e dönerken kendi isteğiyle sanık sandalyesine oturan Akilli Bilhasan'dır. Cezayir Radyosu ise, bazı sanıkların Cezayir'e silah gönderilemesini sağlamak amacıyla bir İsrail ajansıyla temasta bulunduklarını söylemiştir. Oran İhtilal Mahkemesi, üç kişi için İdam, dokuz kişi için müebbet hapis cezası vermiş, bir kişiye de 2-20 yıl arasında hapis cezasına çarptırmıştır.

S. Yalçın'a suikast

Koyulhisar Sayın Şiar Yalçın ile eşi Remide Yalçın'a karşı bir suikast düzenlenmiş ve Koyulhisar'daki evlerinde yatmaktadır. İlk kez 1970'de oda gece yarısı dört kurşun sıkılmıştır. Bir buçuk metre yükseklikte pencereden düşen kursular isabet kaydetmeden Sılar Yalçın ve eşi ölümden kurtulmuşlardır. Bildirdiği gibi, Şiar Yalçın devrimci tutumunu yüzünden daha önce görevli bulunduğu Elmaçılı İlçesinde de ağaların hırsına maruz kalmış. Adalet Bakanlığı da kendisini görevinden uzaklaştırmak için çeşitli baskılar yapmış, bazı yazarlarından ötürü dava açılmıştır. Üç ay önce de Susehri'nde görevi iken kaldığı eve patlayıcı madde atılmış, fakat Yalçın evde olmadığı için bu olayda da isabet kaydedilememiştir. Yalçın, son suikast ile ilgili olarak «Benim sahibim bir hasım yoktur. Devrimci, herci tutumundan rahatsız olanların bir tertibi, bir suikastıdır bu» demiştir.

8

nisan

Casusluk Gemisi

Karadeniz'e açıldığı ilk defa ANT'ın geçen sayısında açıklanan «Atlantis - 2» adlı, Amerikan Woods Hole Denizaltı Araştırma Enstitüsü'ne bağlı casus gemi, İstanbul'a dönmüş ve Karaköy rıhtımında demirlemiştir. Dergimizin yayımı üzerine Amerikalı uzman Prof. Degens ailesiyle bir basın toplantısı düzenleyerek geminin sadece bilimsel araştırmalar yaptığı ileri sürülmüş, araştırma grubunda üç Türk bilim adamının da yer aldığı açıklanmıştır. Prof. Degens, Karadenizdeki akıntıların incelenmesi sırasında manganeze rastlandığını ve Karadeniz'in haritalarının yanlış yapıldığını söyleyerek sözde Türkiye'nin çıkarlarına hizmet ettiklerini göstermek istemis, fakat gerçekle bu çalışmaların hangi amaç için yapıldığını ortaya koymuştur. ANT'ın önceki sayılarında da açıklanmıştır gibi, Amerika «Pueblos» benzeri bu gezi gemiler yada uzay araçları vasıtasyyla stratejik noktaları ve doğal kaynakları test etmeye, askeri ve ekonomik casusluk yapmaktadır.

DÖB Bildirisi

Devrimci Öğrenci Birliği, Türkiye halkına hitaben bir bildiri yayınlayarak iktidarı Anayasa Nizamını Koruma ve TRT tasarılarına dikkati çekip aslında Türkiye madenlerinin emperyalistlere peşkeş çektirdiğini açıklamış, özellikle stratejik değeri olan madenlerimizi tasarruf hakkının yabancılara ait olmasını milli gücümüz büyük ölçüde okunsuz yolda etkileyeceğini belirtmiştir. Bildiride, imtiyaz kararnamelerini imzalayanları da «çakın bir gelecekte büyük Türk halkın üzerinde hesap verecekleri» ifade edilmektedir. Öte yandan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Refet Sezgin, Petrol İŞ Sendikası Genel Kongresi'nde bir konuguna yaparak, petrol sorununu Türkiye'nin çıkarlarına uygun şekilde çözüme imkanına sahip bulunmadıklarını Kiraft etmiştir.

9

nisan

NATO Üslerinde grev

Türk Harp İş Federasyonu, Ankara, Adana, İncirlik, İstanbul, İzmir Çıgil, Diyarbakır, Gölcük ve Erzurum Amerikan askeri işyerlerinde grev kararı almıştır. Federasyonun hukuki süre dolduktan sonra uygulamaya geçeceği grev, bu işyerlerinde çalışan 4 binin aşın Türk işçisi adına yapılmaktadır. Federasyon bu konuda bir açıklama yaparak 1963 yılından 1968 ekimine kadar iki toplu sözleşme yaptığını, bu iki sözleşmenin de grev kararı alındıktan sonra anlaşmaya bağlandığını, bu son ihtilafta da devamlı değişiklik teklifleri ile anlaşmaları arandığını, fakat işverenin tek maddede olsun tavize yanaşmadığını belirtmiştir.

CHP'nin yüzüslüğü

CHP'nin seçim kampanyası için halka avuç açmasından sonra Türk Dil Kurumu ile Türk Taraf Kurumu'na Atatürk'ten intikal eden İş Bankası'ndaki hisselerde yirmi konsul yıl sonra sahip olmak istemesi, büyük bir yüksüzlük olarak nitelenmiştir. İlgili, Atatürk'ün bu hisse senetlerinin nemalarını Türk Dil Kurumu ile Türk Taraf Kurumu'na bıraklığını belirterek CHP'nin, Atatürk'ün vasiyetnamesindeki aile hükümleri hice saymağa kalkıştığını söylemişlerdir. Öte yandan, CHP'nin halktan para toplama kampanyası da tam lotaryatik havası içinde yürütülmektedir. Sırtını Amerika'ya ve yabancı sermayeye dayamağa çalışan CHP'nin fakir fukaran seçim yardımını toplaymağa kalkışması, halk arasında alay konusu olmuştur.

Söke miting'i'ne çağrı

Söke'de toplumeular tarafından 16.4.1969 günü saat 11'de bir «Toprak Reformu - Emperyalist Savaş» Mitingi düzenlenmiştir. Söke ve Aydos sosyalistleri, bu mitinge bütün Türkiye'deki mücadele arkadaşlarını davet etmektedirler.

Adiyaman'da avukatların protestosu

Her yerde olduğu gibi Adiyaman'da da asayışın bozulması, sivilin partizanca bir tutumla hapse edilmesi, Hesni Hesni'nde cadde ortasında bir bağıcının iddürülmeli, Pırın öğretmeninin gece evine girilerek malına, canına ve namusuna tecavüze yeterlenmesi üzerine Adiyaman avukatları bir protesto gösterisi yapmışlardır. AP'llerin bütün önleme gayretlerine rağmen avukatlar halktan büyük destek görmüş ve yürüyüşü binlerce kişi izlemiştir.

Proleter'e baskı

Kadıköy'deki minibüs ağalarının polisle işbirliği yaparak Proleter Sofor Yalkın Özerden'e karşı girişikleri baskı hareketleri devam etmektedir. 28 Mart günü de Minibüsçüler Cemiyeti Başkanı Burhan Köksal, Özerden'in minibüsünü durdurarak zorbalıkla «Proleters» kelimesini sökmeye kalkmış, bunun üzerine olay Maltepe Karakolu'na inşaat etmiştir. Ancak karakoldaki polisler Yalkın Özerden'in gösterdiği tanıkları dinlememişler, «Nereye gidersen git, şahitlerin ifadesini alımıyoruz» dierek minibüs ağasından yana çıkmışlardır. Karakolda dahi hakaretlerine devam eden cemiyet başkanı ve polisler hakkında Özerden savcılığa şikayette bulunmuştur.

Sanat geceleri

Devrim İçin Hareket Tiyatrosu, bir temsilinin gelirini, halen Paşakapı Cezaevinde bulunan sosyalizm mücahid Sadi Alkılıç'a ayıracaktır. Tiyatro yetkilileri, 20 Nisan pazar günü saat 18'de, TOS İstanbul Şubesi salonunda «Grev» ve «Köprü» adlı oyunları temsil edeceklerini ve bunların gelirini tamamen Alkılıç'a göndereceklerini açıklamışlardır. Öte yandan Türk Edebiyatçılar Birliği, 19 Nisan gece saat 20.00'de TOS salonunda büyük bir sanat ve edebiyat gecesi düzenlemiştir. Bu gece de tanınmış gair ve hikayeciler kendi eserlerini okuyacaklardır. Gecenin biletleri satışa çıkarılmıştır.

Hastas soygunu

Millet Meclisi'nde gündemdeki bir konuştan yapan bir milletvekilli, Eskişehir'de çıkan bir gazetenin Hastas'la ilgili yayınına da açıklayarak Hastas'ın kurulmuş şirketleri kurulmuş gibi göstererek sermaye topladığını anlatmış, «Anonim şirketlerin umumi menfaatlere yararlı sahalarda faaliyet gösterilebilmesi için hükümlerin bu kuruluşlara izin verirken veya bunların faaliyetleri sırasında murağabe ve araştırma yapmasın, bu kuruluşların onbinlerce vatandaşla ilgilendirmesin bakımdan bir kat daha önem kazanmaktadır» demiştir. Ticaret Bakanı Ahmet Türknel de, bu konusundan sonra bakanlık mülkleriının Hastas'taki yolsuzluklar konusunda araştırma yaptığına açıklamıştır. Bu konudaki haberler, en solu bilinen gazeteler tarafından dahi, çarşaf gibi lanıların hatırı için örtbas edilmiştir. Durum derhal Almanya'da Türk işçilerini kazılamak için binbir oyun çeviren İdare Meclisi Başkanı Suphi Baykam'a bildirilmiş ve derhal Türkiye'ye gelmemesi istenmiştir.

Rusya'da bir kapitalist

Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları Başkanı Sürrü Enver Batur başkanlığında bir kapitalistler heyeti sessiz sedasız Sovyetler Birliği'ne gitmiştir. Komünizm düşmanı parabaları, Sovyetler Birliği'nde yeni kazanç imkanları sağlamak için temas yapacaklardır.

Öğretmen kıymı

Koyulhisar İlçe'nin ortaokul Müdürü İhsan Odyakmaç, halktan yana ileri tutumunu ve davranışlarından dolayı önce mülki amirliğin kanunu daşı baskularına ve sonra da İktidarı hissine uğrayarak gerekçe gösterilmeden ortaokul edebiyat grubu öğrenciliğine tayin edilmiş, tayini protesto amacıyla bütün öğrenciler 24 saatlik bir boykot yapmışlardır.

Demirel'e karşı cihad

Siyasal hakları lade ettirdiği için eski Demokratların desteğini kaybeden Demirel, aşırı sağın desteğini de kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyadır. Ankara'da Kitap Dünyası bağlıyla yayınlanan saçılı bir kitap bülteninde Demirel'in, kendisini ziyaret eden Konya Heyeti'ne «Siz Müslümanlar bir kuvvet değilsiniz. Memlekette sizden başka gruplar da var. Her seye rağmen bir kuvvet olduğunuzu iddia ediyorsanız, tek reyinize ihtiyacımız olmadığım söyleyorum. 1969 seçimlerinde güclünlük ortaya koynuz. Hem siz ey Konyahilar, bir kuvvet olsaydınız, Elmalı'yı segmeye muvaffak olurdunuz. Artık fazla konustuk beyler, gidebilirsiniz» dediği nakledildikten sonra «Bu kontıma Müslümanlara bir nevi meydan okuma ve tehdit mahiyetindendir.» denileninde ve önlisansızdeki sevinci ümmetçilerin Demirel'e oy vermeme gereği lhasas edilmektedir.

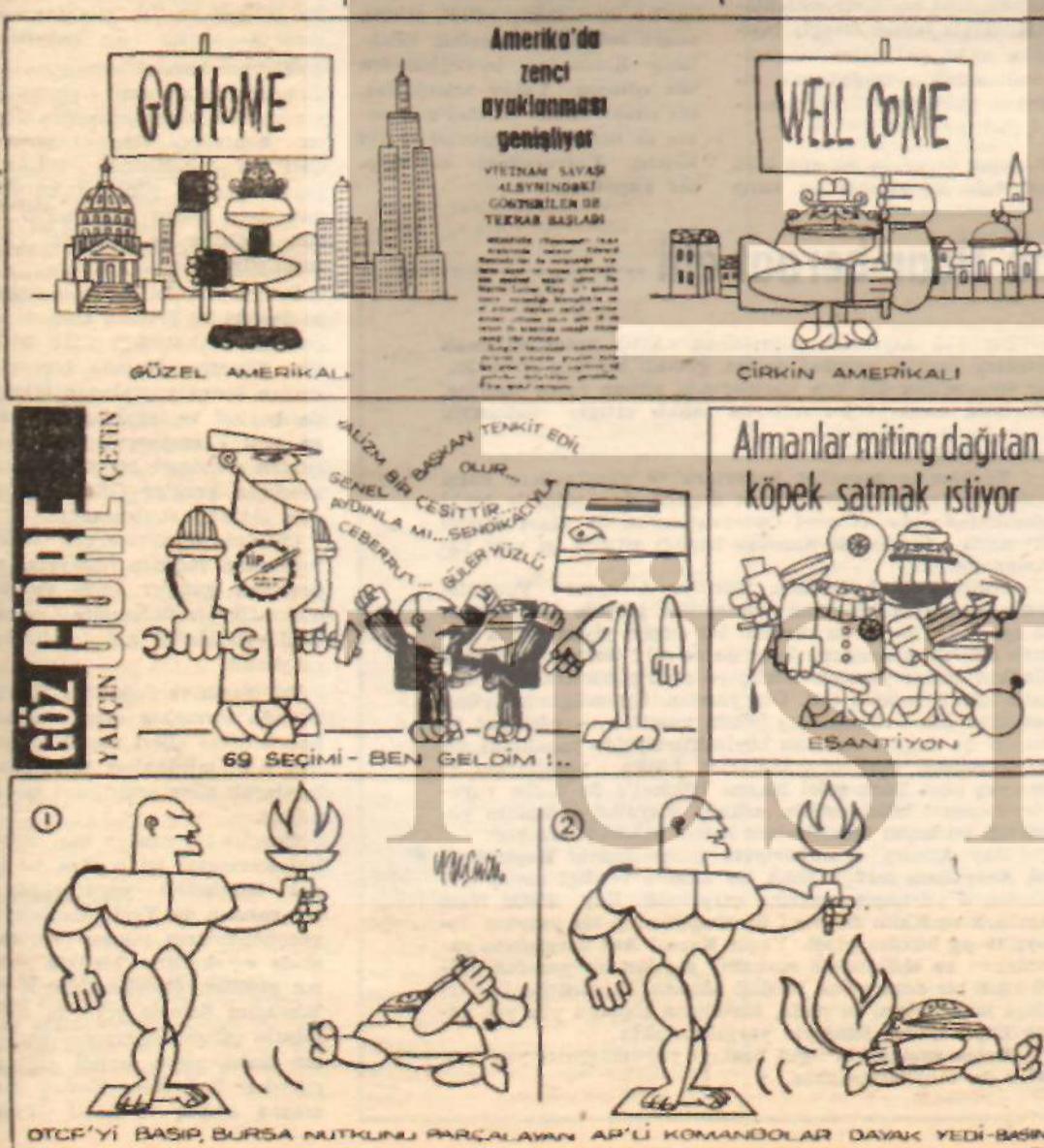
DOĞAN ÖZGÜDEN

CHP'nin ihanet belgesi!

Elli yıldan beri devrimci ve anti-emperyalist hareketleri daima arkadan hançerleyen Cumhuriyet Halk Partisi, nihayet son öğrenci hareketlerinde de dişlerini göstermiş, iftira, şantaj ve tehdidi esaslılık biçimlerine başvurarak tarih öncünde bir kere daha halka ihanetini tescil ettiğimizdir. Üç dört yıldan beri Cumhuriyet Halk Partisi ile anti-emperyalist ve devrimci bir mücadelein aynı cephede yürütülebileceğini zannederek bir uyur-gezer gafteti içinde Ortaaş Solu aldatmacasının peşinden sıyrılmışlardır, CHP Merkez Yönetim Kurulu'nun hafta sonunda yayınladığı bildiride nasıl bir oyuna getirilişlerini görmüş olmadırlar, AP İktidarıyı yıpratmak için üniversite ve yüksek okullardaki gençlik hareketlerini bir takım yasalaş çerçevesi içinde kuşkutu CHP, gençlik eylemlerinin gerçekten anti-emperyalist, anti-Amerikan bir çizgiye gelişigini görülmeye bütünü kuvvetlerini cepheye çekerek bu defa huzuru ve düzene koruyucusu rolinde sahneye çıkmış, kendisini aşan harekete aşıri sağların yayın organlarında da rastlanmamış bir usulü salırmıştır. Bu döneklik, bu ihanet, CHP'yi geçmişyle tanınanlar için bir sürpriz değildir; onu sadece koalisyon skandalı döneminden sonraki aldatıcı ve yanlısı sloganlarıyla bir umut ışığı olarak tanıyan gençler için ise unutulamayacakları bir ibret dersi olmuştur.

KODAMANLARININ Amerika'ya arka arkaya yaptığı «engelsiz» ziyaretlerinin ve bu ziyaretlerin ardından karanlık niyetlerin deşifre olmasından sonra kamuoyunu bir kere daha aldatmak üzere İnönü'yi yeni bir taktige başvurmuş ve «kellimeler yığınından ibaret bir demeç vermiştir. Kafalarda beliren sorulara hiçbir somut cevap vermeyen İnönü'nün demecinde parti kodamanlarının Amerika ziyaretleri «nezaket hıdutları içinde işlemler» olarak nitelendikten sonra «Yabancı devletlerle ilişkilerin iç politikada yatırım konusu olması bizim geleneğimize, ilkemize ve davranışımıza uymaz. Bu Türkiye'nin emniyetine, menfaati, haysiyetine aykırıdır» denilmektedir. Yine İnönü devrinde ve «nezaket hıdutları içinde» yapılmış bir Missouri ziyaretinin iç politikada hangi yatırımlara yönelik olduğunu ve bizzat İnönü'nün eliyle Türkiye'nin emniyetinin, menfaatinin ve haysiyetinin nasıl emperyalizme peşkes çekildiğini bilenler için bu, yalınlama değil, itirafın ta kendisidir. Nitekim bu sözümlüne açıklamadan bir gün sonra, öğrenci hareketlerinin anti-Amerikan bir çizgiye gelişmeye başlaması üzerine CHP Merkez Yönetim Kurulu, anti-emperyalist gençler «Bozguncu, demokrasi düşmanı, tahrîkçi, ihtiâlci sosyalist» olmakla suçlayarak jurnallemiş, böylece anti-emperyalist hareketlerin karşısında olacağım belirterek Amerika'ya bir kere daha göz kurmuştur.

CHP'nin ceberrut zihniyetinin bütün içrençiliğe sırtlığı bildiride, öğrenci hareketlerinin anti-emperyalist nitelik kazanması, «Yüksek öğrencinin genelliğinin lîy niyetini, insançıl, halkın, milliyetçi ve demokratik düşünce ve özlemlerini istismar, halkın huzursuzluk verici ve demokrasyî tehdit edici zorbalık hareketleri» olarak nitelendirilmektedir. Oysa kendi kontrolünde olduğu zaman CHP'ın üniversitelerdeki işgal ve boykotlar «demokratik hareketler»dir. Ama eylem kendi kontrolünü aşağı zaman damga hazırlar: «Anti-demokratik ve bozguncu hareketler» CHP üniversitelerdeki işgale karşı çıkmaktadır, glinki işgal edilen «Amerikan eğitim üslpleri»dir. Türkiye yirmi yıldan beri Amerikan işgal altında imis, umurunda da degildir. NATO'nun yirminci yılını doldurduğu bir strada, bütünlük dünyada Amerikan hegemonyasına karşı direniş hareketleri gelişirken, aynı CHP'den Amerika'nın Türkiye'deki işgaline karşı tek kolime sadır olmamaktadır. Aksine, NATO'dan, Amerikan'dan, yabancı sermayeden yana oldukları, ortanın solcusu genel sekreterleri de dahil, her fırsatı tekrarlamaktadırlar. Hele son bildiri ile CHP, halkın, devrimci ve anti-emperyalist eylemin karşısında olduğunu, bütün unsurlarıyla Amerikan cepheye yer alduğum inzar kabul etmez biçimde belgelemiştir. Bu, aynı zamanda, CHP'ye umut bağlayan, onunla işbirliği peşinde koşanlar için de bir utanç belgesidir!

Amerikan eğitim üslerinde işgal ve CHP'nin ihaneti

ORTADOĞU ÜNİVERSİTESİ STADYUMUNDAN FORUM

— Amerika'nın eğitim üslerine el konuyor —

BIR süre önce «baskı kanunlarını ve üniversite reformunun savsaklanması protesto etmek» amacıyla bağlayan öğrenci hareketleri geçtiğimiz hafta Ankara'da bir çok fakültede eylemin «işgal»e dönüştürülmesi, İstanbul Üniversitesi'nde de boykot ilan edilmesiyle anti-emperyalist ve gerçekten devrimci bir çizgi gelişmiştir.

Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin ve bazı fakültelerin işgal edilmesi, Amerikançı ve işbirlikçi çevrelerde büyük panik yaratmış, devrimci gençlere CHP dahil bir çok çevrelerden ağır suçlamalar yöneltilmiştir.

Genceler eylemlerini niçin sertleştiriklerini ANT'a söylemeye başlamışlardır.

— Herkes aynı şeyi soruyor? Niçin İşgal? Önce sunu bilmek gereklidir. Yaratılan fili dumur öğretiminde yeni bir aşamadır. Öğrenciler yönetime el koymuş, ama atölyeler bütün arkadaşları açıktır. Seminerler devam etmektedir.

— Peki, niçin buna lüzum gördünüz?

— Öğrenciler hareketleriyle, karşı durdukları kurumlarla olağan sınıfsal savaşlarında üretici güçlerin yaratacağı hareketler için örneklemeler yaparlar. Böylece sınıf çatışması etkin bir

baskı aracı olarak ortaya çıkar. Bu arada üretimle doğrudan ilişkisi olmadığı için öğrenci topluluğunun sınıf niteliği taşmadığını da hiçbir zaman akıldan irak tutmamak gerekir. Tüketiciler toplum genel olarak yöneten ve yönetilenler olmak üzere iki çeşit insan grubu yaratır. Yönetenler, yarattıkları kuramsal yapı içinde yönetiklerini şartlandırmaya, dizginemeye ve istediklerini yapılıp sönmürmeye cağırlar. Yönetime el koyma, yönetimi ele geçirme gibi olaylar, boykotun dışında da etken direnme aşamaları olarak görünür.

— Bunun kamuoyunda yansımıası nasıl olur?

— Bugün hakim güçler devamlı olarak öğrencinin eğitiminden kaçmak için boykot ve işgal hareketlerinde bulundukları anlatmaktadır. Bu yargı silinmemidir. Bunun için ortaya konacak yeni öğrenim, dönüsüm süresinde eğitime devam etme şeklinde genel demokratik bir eğitim modeli olarak geliştirilmelidir. Bu hareket yerel kalmamak, diğer fakültelerde de benzeri çahşmalar yapılmalıdır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesinde yapılan fili hareketi yürüten öğrencilerden hepsi aynı bliği ve kararlılık içerisindeydi.

Öğrenciler böyle kesin bir tavır alırlarken, Amerikançı Rektör Kurdaş, Akademik Konseyi toplayıp, öğrencileri açmaza düşürmek amacıyla, Üniversiteyi sarılar olarak ekim ayına kadar kapattırma manevrasına girişti. Şart, yani üniversitenin kapatılmaması için yapılan teklif, 12 Nisan'a kadar ısgale son verilmesiydi. Akademik Konsey'in verdiği karar karşısında tutumlarının ne olması gerektiğini ortaya koymak için bütün öğrenciler üniversitenin stadıyonunda genel bir foruma çağrıldılar.

Bu genel forumun hazırlıklar yapıldıken Ankara'da son boykot hareketlerinin başlangıcında politik çatırlarla aktif bir görev alan Halk Partisi militanları derhal hareketten çekildiler. Ortanın solu politikasının genç temsilcileri hareketten çekildiklerini bu dönemde karşılıklı olarak kesinlesmesi ortaya koydular. Bildiride kendilerini ayan bu hareketi «Silahlanın Kızılay'a inmek isteği» tagımda, «Çin yakındır» sloganını kullanarak suçlayarak elerinden geldiğince aşağılamaya çalışılar.

Yapılan forumda ilk söz alan öğrencinin konuşması bu karşılıklı

UNİVERSİTELİ GENÇLERİN YÜRÜYÜŞÜ

— Emperyalizme ve fasizme direniş —

hareketin yanlışlığını ortaya koyduğu gibi, ayrıca Halk Partili kadroların neden bu hareketleri terkettiğini de açıkladı:

— Bugün Amerikan üslerinden biri işgal altındadır. Amerikan celladının arabasını yakalar önce ihbar edildi, amma sonra onlara hak verildi. Silahlanın Kızılay'a inmek isteği tagımda, «Çin yakındır» sloganını kullanmakla suçlayarak elerinden geldiğince aşağılamaya çalışılar.

Yapılan forumda ilk söz alan öğrencinin konuşması bu karşılıklı

Bu birinci «Amerikan eğitim üslerinin işgalisini boykot hareketlerine kökten değiştirebilir» bir nitelik kazandırdı. Ve Amerikançı koalisyonlar peşinde koşan C.H.P. ortadan çekildi. Sosyal Demokratların hakim olduğu Hukuk ve Tip gibi fakültelerde boykotlar sona erdirildi.

Öğrenci hareketlerinin anti-emperyalist ve anti-americansk bir nitelik kazanmasından sonra kontrolu elde kaybeden CHP'nin Amerikançı tutumu, parti merkez yönetim kurulunun daha sonra yayınladığı uzun bildiride de kendisini göstermiştir.

İterici tanınan danışma kurulu üyeleri ve ortanın solcusu Ecevit'in de katıldığı CHP Merkez Yönetim Kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride, boykot ve işgal hareketlerine anti-emperyalist ve gerçekten devrimci bir nitelik kazandıran gençler CHP tarafından şiddetle suçlanmıştır.

CHP'nin ihanetine ve böbürci tutumuna rağmen milliyetçi ve devrimci gençler milli ve demokratik bir üniversite yolundaki eylemlerini azimle sürdürmüştür.

Dü Tarih ve Coğrafya Fakültesinde sürdürmek olan boykot hareketi ise elleri sopalı tabancalar A.P. militanları tarafından basılarak sona erdirilmek istenmiştir.

Genceler bir yandan üniversiteleri içerisinde boykot ve işgal hareketini yürütürlerken, bir yandan da Yenimahalle'deki gecekondularının yıkımı meselesi içinde emekçilerle birlikte eyleme girdiler. Gecekonduların yıkılmasını önleme yoluyla zabıtalarla çatışan öğrencilerden, altı mahkemeye verildi. Öğrencilerden üçü Özer Yavuz, Ramazan Akkuş ve Latif Güver-

Yaşar Kemal, Can Yücel, Yaşar Uçar beraat etti

Iktidarın savcılardan ANT mensupları aleynine açtığı iki dava daha geçen hafta sonuçlanmıştır. Yaşar Kemal, Can Yücel ve Yaşar Uçar beraat etmişlerdir.

Arkadaşımız Yaşar Kemal'in ANT'in 69. sayısında yayınlanan «İnönü'nün Gelişmeleri» başlıklı yazısında Türkiye Cumhuriyeti'ni tahrif ettiği iddiasıyla 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davannın son duruğunda, savcının da beraat istemesi üzerine, mahkeme heyeti Yaşar Kemal ile o saydakı sorumlu müdüremiz Yaşar Uçar'ın beraatine oybirliğiyle karar vermiştir.

Can Yücel ile Yaşar Uçar aleynine ANT'in 31. sayısında yayınlanan «Gelecek Olsuns» başlıklı yazısından dolayı T.C.K.'nın 312. maddesine göre «Sınıflar» tehlili surette kim ve adavete tâbi olası iddiasıyla Toplu Basın Mahkemesi'nde açılan davannın son duruğunda da oybirliğiyle beraat kararı verilmiştir. Böylece gerekli fetvaci Prof. Süli Dönmezler'in bir suçlama raporu daha yargıcı önünde iflas etmiştir.

Beraat sonucları her iki davada da arkadaşlarınıza dergimiz avukatı Müşir Kaya Canpolat savunmuş, gerek savcılardan, gerekse bilirkişilerin ceza taleplerini hukuki açıdan gürültüştür.

Can Yücel geçen hafta Che Guevara'dan çevirdiği «Küba Sosyalizm ve İnsan», yine Che Guevara ile Mao Çe Tung'tan çevirdiği «Gerrilla Harbi» adlı kitaplarda komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmıştır. Yine aynı mahkemedede, ünlü Yunan yazarı Kazancakis'in «Teda Kaba» adlı romanını çeviren Ahmet Anıngın da ekonomizm propagandası yaptığı iddiasıyla yargılanmıştır. Aym mahkeme, «Türkiye'de Sosyalizm, 1925-48» isimli eserinden dolayı yargılanlığı yazar Kerim Sadı'yı beraat ettirmiştir.

Öte yandan, sorumlu müdüremiz Alpay Kabaca hakkında geçen hafta yeni bir soruşturma daha açılmıştır.

ANT'in 113. sayısında yayınlanan «Artık yeter bu kanlı iktidar» başlıklı yazının dolayı, gerekli bilirkişi Prof. Sabır Erman'dan 150 lira karşılığında alınan rapor fizerine, devletin emniyet kuvvetlerini tâbî ettiği iddiasıyla fâde vermiştir.

Türkiye'de sosyalist yazarlara ve gazetecilere karşı agan terör kampanyası yurt dışında da şiddetle tepki görmektedir. Le Nouvel Observateur'ün 31 Mart tarihli sayısında «Türkiye'de Sansür başlığı altında su yazı yanyanmıştır.

«Görülüdür kadarınca, Türkiye Albaylar Yunanistan'da yürürlükte olan yöntemleri gitgitçe benimsiyor. 15 ay hapis, 15 ay da stırgın; Bu cezayı yiyen Attila Tokatlı adlı bir şahemacı... Suçu da ne mi? Sovyet romancısı Gladkov'un bir yapımını Türkçeye çevirip bastırmak... Tokatlı kararı temyiz etti. Ote yandan, ögrencimizde göre, sosyalist ülkelerde çekmîs bütîn yapıtlar — edebiyat türlerini de dahil — bundan böyle Türkiye'de yasaklanacak. Bu karakol, drakonca tedbirler, bütîn yapıtlarına el konmuş olan Türk şairi Nazım Hikmet'e de darbe vuruyor. Demirel hükümetinin, ashında sosyalist aydınlarla yolları岐夷做的被禁止的書籍。」

Bay Alaklı, «Cumhuriyet» gazetesindeki Kapitalizm, Sosyalizm mi? başlıklı bir anketde verdiği cevap yüzünden 6 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bay Fethi Naci Atatürk ve Ekim Devrimi üzerine yazdığı bir yazının dolayı 18 ay hüküm giydi. Yaşar Kemal Ant dergisinde yayınlanan ve «hükümete muhalif» sayılan bir yazdan ötürü ağır bir ceza yeme tehdidi altında. Bu dedigimiz derginin mensupları, şu anda, savcılardan toplam yüz yıldır genel hapis cezası isteğiyle yargılanmaktadır.

Basın suçlarıyla ilgili baskını yoğunlaştırıcı yeni yasalar da tezgâhlanmaktadır...

Gene Olmadı

YOLUM BİZİMDİR

BÜYÜK BİNA

GENELİ

UNİVERSİTE KAPISINDAKİ SLOGANLAR — Demokratik Üniversite İçin Mücadele —

cin eğrev başında memura hakeşte suçyla tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

Olaylar bu şekilde sırnerken ekinci Amerikan üssü, «Doğramacının Çiftliği» Hacettepe Üniversitesi'nde de geçen hafta çok ilim sloganları bağlayan boykot yavaş yavaş sertleşti. Bağlılıktan sadece okul içi özenel sorunlardan kalkınan öğrenciler, Doğramacı'nın «Asaram, keserim, hepini atarım» demeçlerinden sonra, açık grev ile stürdürükleri boykotlarını ılgale dönüştürme dönenindeyken okulları sarıh olarak 30 Haziran'a kadar tatil edildi.

Bunun yanı sıra boykotta bulunan Hemşirelik Yüksek Okulu Kız öğrencilerine 24 saat içerisinde kaldıkları öğrenci yurdu terketmeleri gerektiği bildirilmişse de öğrenciler buna uymayacaklarını açıklamışlardır.

Aynı gün toplanan Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yönetim Kurulu, fakülteyi 14 Nisan tarihine kadar kapatmış ve öğrenci boykotunu kinamıştır.

İki fakülte, yöneticileri tarafından kapatılırken Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Basın Yayın Yüksek Okulu öğrencileri de eylem biçimlerini sertleştirerek fakültelerini işgal etmişlerdir. İşgal nedenini açıklayan öğrenci liderleri «Anayasal hakkımızı kullanarak boykota başladık. Diğer fakültelerle ve Orta Doğu Teknik Üniversitesiyle dayanışma içerisinde yürütülmüş boykot karşısında İktidat anayasa dışına düşmeye devam ettiği için işgal hareketine başvurdukları demislerdir. Hareketlerinin politik bir yanı olup olmadığı sorusuna ise «Bu kavga emperyalizme karşıdır. Hedefimiz bugünkü düzenden ekari olan ve ondan faydalanan siyasi İktidarlar. Bu nedenden doğal olarak siyasal bir dinamik taşımaktadır» cevabını vermişlerdir.

Olaylar bu doğrultuda gelişmekteyken, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin 100 öğretim üyesi, Dekanları Mustafa Parlar'ın başkanlığında bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda Rektörliğin tatil kararını görüşen öğretim üyeleri öğrenci direnişi karşısında tatil kararının kaldırılması söz konusu olursa istifa edeceklerine 48'e karşı 50 oyla karar vermişlerdir. Bunun üzerine cumartesi günü Rektör Kürdüş, üniversitenin ekime kadar kapatıldığını açıklamıştır.

• İstanbul Üniversitesi'nde demokratik ve milli üniversite için boykot.

İki haftadan beri, 1951 yılında Tevfik İleri Kabinesi zamanında çakan Üniversite Disiplin Yönetmeliği hortlatılarak İstanbul Üniversitesi'nde uygulanmak istenmektedir. Bu anti-demokratik yönetmeliğin hortlatılmasının en büyük nedeni, öğrencilerin bir yıldan beri uğraşarak yerleştirme yolunda oldukça «Demokratik Üniversite» kavramını yok etmek ve hazırlanan işgali ile öğrenciler tarafından filen kabul ettirilen «reform tasarılarını» kanunlaşdırılamamasını örtbas etmektir. Bu örtbas etme olayı, politik bilinçlerinin zorunlu bir sonucu olarak, İktidarın getirmek istediği anti-demokratik yasaları protesto etmek yolunda öğrencilerin harekete geçirdiği için, kulfî disiplin yönetmeliği uygulamasyyla birleşmiştir. Öğrenciler özellikle üniversite içerisinde tartışma, forum yapma, bildiri dağıtmaya, afiş asma özgürlüklerini yok eden yönetmeliğin 9. maddesi karşısında direniş gerekçisi yönetmeliğin yasaklılığı tılleri tekrarlamışlardır.

Öğrencilerin bu davranışlarını kargasında üniversite yöneticileri 18 yıldır uygulamadıkları bu 9. maddeyi işaretlerdir. İktisat Fakültesi'nde ikisi öğrenci temsilcileri Sitki Coşkun ve Mehmet Keskin olmak üzere üç öğrencinin forum yaptıkları için disiplin kuruluna verilmeleri üzerine, Cuma günü hukuk ve İktisat fakültelerinde birer forum düzenlenmiştir. Bu iki forum sonunda da, katılım 2500 öğrenciden sadece 12'sinin muhalefetiyle bir hafta süreli bir boykot kararı alınmıştır. Bu boykot kararlarına alınmasına 9. maddeyle birlikte, İktidarın getirmek istediği terör kanularını protesto isteği de etken olmuştur.

Boykot yapılması için ortaya atılan sloganlardan birinin «Demokratik ve milli üniversitesi olması, olayın Orta Doğu Teknik Üniversitesi işgalini destekleyici bir amaç taşıdığını» belirtmemiştir.

Boykota giden fakültelerin öğrenci temsilcilerinin yaptığı açıklamaya göre boykot süresince gruplar halinde «empiryalizmin ekonomik ve kültürel işlerinde» çalışmalar yapılacaktır. Özellikle montaj sanayii fabrikaları hedef alınacak ve işçilerle sınıf bilinci aslama yolunda eylem gösterilecektir.

Bu yazının başlığını epeye değiştirdim. Yani, bir süre bu yazıya uygun bir türlü başlık bulamadım. İlkim bu yazının adına CHP Ve Sosyalizm, dedim. Sonra onu beğenmedim, CHP Ve Faydacılık, dedim. Onu da beğenmedim, Bir Politika Gelişeneği, dedim. Her Gün Biraz Daha Güçlü Yitiren Bürokrasi, dedim... Neyse yukarıda başlıktı karar kıldırmış.

Bürokrasinin kendine özgü, ona has toprağı yoktur. Yöneticilik için hangi toprağı uygun görürse o toprağa oturur ve orada yeserir. Kurtuluş Savaşında eşrafı işbirliği yapmış bürokrasi, yurdum kurtardıktan sonra halkın menfaatlerinin topragına oturamazdı. Belki oturسا da yesermezdi. Yani yöneticilik nitelğini yitirdi. İzmir İktisat Kongresi bir tesadüf değildir. O zamanlar halk topragına hiç bir şekilde oturamayacak CHP kadrosu, yanı bürokrasi kaburgasından İzmir İktisat Kongresinin sonuçlarını çıkarmak zorundaydı.

Halkla işbirliği yapamayan bürokrasi toprak ağaları, derebeyleri, bir takım diaadamlarıyla, gelisen tüccar bölgüsüyle, ya da yaratığı, geliştirdiği tüccar bölgüsüyle, Anadoluda temellenen yeni bir çeşit burjuvaziyle iş birliği yaptı. Halk Partisi türkili türkçe çıkarlarını temsil edildiği bir yer oldu. Toprak ağası, yaratılmış tüccar bölgüsü, derebeylik kalıntıları Halk Partisi içinde gelişti, çıkar değiştirdi... Başka bir şey de oldu... Onceleri bu çıkar bölliği arasında partide bürokratların çıkarları daha öndeymişti. Sonra gide gide Agaların derebey kalıntılarını, tüccarların çıkarları öne geçti. Parti içinde bazan bürokratlar, bazan ağalar, beyler, tüccarlar öne geçtiler. Bu Demokrat Partinin kuruluşuna kadar sürdü. Demokrat Parti kuruluşuna parti içindeki bir takımı muhalif unsurlar Demokrat Partiye geçtiler... Örneğin Demokrat Partinin korucularından birisi, Menderes, yillardır CHP'nin mebusu bir toprak ağasıydı. Ama önce açık, sonra gizli bir muhalif. Bütün kabiliyetlerine karşın CHP içinde Bakan olamamıştı. Bir de CHP içinde yeni yetme toprak ağaları, tüccarlar, muhalif aydınlar vardı. Buna da CHP devrinde parti içinde ikinci derecede dileydi. Bütün çabalara karşın CHP içinde yönetimle geçemiyorlardı. Çünkü suyun gözünde eski derebeyleri ve eski büyük toprak ağaları vardı. Demokrat Parti çıkışına zaten muhalif olan bu böyük ayınları ve Demokrat Parti'yi kurdu.

Halk Partisinde eski derebeyleri ve ailesi, Halk Partisinin kaburgasından çıkardığı tüccarın bir bölgüsü kaldı. Bir de bürokratlar.. Demokrat Parti hakimiyetinden sonra parti içindeki bürokrat hakimiyeti gitgitçe zayıfladı.. Partinin başındaki İsmet İnönü bütün kişisel gücünne karşın zaman zaman tehlükeler atlattı. Parti içinde İnönü'nün kil payı tutunduğu anlarında oldu. Zaman zaman da bürokratlar partiyi tamamen ele geçirdiler, parti içindeki ağaların, beylerin, güç eksiği, İsmet İnönü ve kadrosu zaman zaman parteye bürokrat aşıtı yaptılar.. Yapıtlar ama hiç bir zaman parti içindeki toprak ağası, derebey, tüccar gücü kırlamadı. Bir örnek verset daha iyi olur. Toprak reformunu Halk Partisi içinde kalmış bir çok toprak ağası destekler görüldü. Başka pareleri kalmamıştı. Bürokratlar o anda ağır basmışlardır. Başları dardan kurtuluncu bu CHP ile toprak ağalarının bir kısmı bemen ya parti değiştirdiler, ya da parti içinde kalıp toprak reformunu aleyhine döndüler.

Halk Partisi tarihinde Bülent Ecevit olayı bir tane değildir. Ortanın soluna karıştı, savaş açanların ilki de Turhan Feyzioğlu degildir. Bir bölgeli Feyzioğlu daha giise Halk Partisi niteligidenden bir şey yitirmiştir. Gene Halk Partisinin temelinde toprak ağası, eski köklü derebeyler ve büyük tüccarlar kalmıştır. Bir de bürokratlar kalmıştır. Ama bürokratların karma topları...

Bir seyin üstünde daha durmak gereklidir. Halk Partisi içindeki bürokrat güç, İsmet İnönü'nün bütün kişisel gücünle, bütün yeni aşalarına karşın her gün gitgitçe biraz daha, biraz daha zayıflamıştır. Bülent Ecevit hareketi İsmet İnönü'nün par-

tisi son bir bürokrasi gücü açısından başka bir şey değildir. Gelişen sol hareketi Halk Partisine doğru akıtmak.. Akıtarak bu sağlam akımı da yozlaştırılmak. Yirmi yıllık demokrasi adı altında oynanan oyun da sözlim ona iktidar iki kere el değiştirdi ama, bir çok yanlarıyla Halk Partisi iktidarda kaldı. Demokrat Parti İktidarı Halk Partisinin temeline bir şey yapamadı, Adalet Partisi İktidarı da öyle. Halk Partisinin korktuğu tek iktidar emekçi İktidardır. Halk Partisi hükümetleri zamanında soleculara yapılan zulümler boşuna değildir. Sosyalistlerin Halk Partisi devrine çektilerini sanmam ki, insanlar başka memleketlerde çekmiş olsunlar. Böylese ahlaksızca zulüm, insanlığa yakışmaz işkenceler Halk Partisi hükümetlerinin öğüneceleri işlemleridir. Çünkü CHP, İktidarına son verecek İktidar emekci İktidardır.

Sol hareket pamuğa düşmüş ates gibi alttan alta isleyip gidiyor. Halk Partisinin ne yapıp, ne edip bunun önüne geçmesi gereki. Yıldırma, zulüm usulleri para etmemis, kendileri için bu daha kötü sonuçlar doğurmıştı. Artık dünya da küfürdeğil için Halk Partisinin zulüm usulleri o kadar sıkılıyordu. Gelişip büyülü sosyalist akım da göstermiş ki, zulüm, sosyalist akımı sindireceği yerde güçlendirmiştir. Ortanın solu Ecevit'in sola geleceği duyar söyle oraya boş yere atılmış bir söz degildir. Zaten Adalet Partisi ahamkâr edip yeteri kadar sosyalistlere zulmediyor. Bir fâila iki kişi... Halk Partisi hem Adalet Partisinin sosyalistlere yaptığı zulümle birlikte olmayacak, hem de ortanın solu olup bu akımın bir takım kişilerini kendisine kazanacak, bulanık suda balık avlayacaktır. İstediğini de gerçekleştirdi.

Geri kalın memleketlerde sosyalist olmak çok zor bir iştir. Gerçek, yürekten sosyalist olmak.. Hangi devirde olursa olsun bir gerçek sosyalistin hayatı Türkiye'de bir zulümüdür. Bu değişmez. Bugün de böyle, yarın da böyle olacak. Sosyalist akım da haksız, güzel, iyi bir akım... Bizim kapaklı aydın da geleneginden dolayı pek o kadar sıkılıya gelemez.. Batasında hanesinde o boyne kopasına evlad-ı ayallı var. Sosyalist olmak da var. Ne yapısı fikra, ne yardım geçiriyor, ne serden.. O zaman, her elini Halk Partisi. Kapaklı aydınımız tek sıkıcası. Hem sosyalistik fizikası, hem ileri, hem de kimsa kimse dokunamaz.. Bir eli yağda, bir eli balda.. Can kurban böyle sosyalizme.. Polis korkusu yok, hapis korkusu yok. Ağık seni beklemiyor, ıslızlık hele hic beklemiyor.. Bir de sosyalistsin.. Canan da Cennette.. Söhretin de yerinde.. Paran da cebinde.. Viedanın da rahat.. Kendini, kapaklı vicedanı rahatlaşatacak bir takım düşünceler de bulunmuşsun.. Her gün de fath canını rahatlaşacak yeni yeni düşünceler buluyorsun.. Gel keyfin gel..

Halk Partisi Natoya, Centoya bağlıym dediğinde önce azıck şaskılık, sonra yeni bir kulp.. Halk Partisi sosyalizme duyar çekeren önce azıck şaskılık, sonra yeni bir kulp.. Halk Partisi Amerikalı birlik olduğunu söylediğinde önce azıck şaskılık görüntüsü, sonra yeni bir kulp.. Şaskılık ve kulp.. Şaskılık ve kulp.. Leylegin ömrü lâkâla geçer.. Kapaklı aydınımız da ömrü kulp bulmakla.. Kendini kandırmakla.. Lâk lâk ve kulp.. Kulp ve lâk lâk.. Lâk lâk da lâk lâk.. Lâk lâk..

Halk Partisiyle Adalet Partisinin temelli ayındır. Beş aşağı beş yukarı.. Halk Partisinde de fazla bir İnönü var. Biraz da eski kalmış bürokratlar.. O kadar bürokrat, Adalet Partisinde de var. Tefeciler ve benzin istasyonları ağalarına gelince, CHP İktidara geçince onlar da CHP'ne geçer. Bu kanundur. Bir kism bilim adamlarımız Halk Partisine sağmaka, onun temelini araştırsalar da, Halk Partisi'nin bu temelle hic bir zaman emekçilerin yanında olamayacağını, Amerika'dan ayrılamayacağını, bağımsızlık savasını veremeyeceğini millete söyleşeler ya.. Dünya değişir, Halk Partisi de değişir göründür ama, hic bir zaman değişemez.. Bunu da her kapaklı aydın bilir..

Türkiyede uyuşturucu maddeler üzerine emperyalizmin oyunu!

AMERİKA Birlik Devletleri'nin önce telkin, daha sonra baskısı ile Türkiye'de afyon ekiminin yasaklanması konusundaki çalışmalar hızla devam etmektedir.

Haşhaş ekiminin birkaç yıl içinde ortadan kaldırılacak olan program gayet gizli tutulmakta ve bu konuda bilgi isteyen gazeteler ustalıkla atlatılmaktadır.

Dünya afyon piyasasında söz sahibi olan ve bu yoldan bir hayli döviz sağlayan Türkiye'nin afyon ekiminin yasaklaması, geçimini buna bağlayan onbinlerce kükük çiftçi allesini güç duruma sokacaktır.

Amerika Birlik Devletleri'nde sentetik uyuşturucu madde yapımını ellerinde bulunduran büyük şirketlerin baskısı ile Türkiye'de haşhaş ekiminin yasaklanmasından sonra ortaya çıkan boşluğu LSD ve benzeri sentetik uyuşturucu maddeleri açacaktır.

Uyuşturucu maddeler üzerine emperyalizmin oynadığı oyuncunun tarihesi 1912'lere uzanmaktadır. Bu tarihten itibaren çeşitli uluslararası anlaşmalarla Uyuşturucu Maddeler Dairesi Merkez Komitesi, Uyuşturucu Maddeler Kontrol Organı, Dünya Sağlık Teşkilatı, Uluslararası Narkotik Polis Teşkilatı, Uyuşturucu Maddeler Komisyonu ve Dünya Kaçakçılık Komitesi gibi örgütler kurulmuştur. Bu kuruluşlar, bir çok insanı felakete sürükleyen uyuşturucu maddelerle karşı hâkim bir mücadele açmış, her türül tarimsal ve sentetik uyuşturucu maddelerin kontrolünü sağlamak üzere çeşitli önerilerde bulunmuşlardır.

Ne var ki, bu mücadele emperyalizmin çeşitli oyunları nöticesinde tek yanh yürtütülmüş tarimsal uyuşturucu maddelerin, örneğin afyon elde edilen ha-

ELE GEÇİRİLEN UYUŞTURUCU MADDELER
— Yerli yasak, yabancı serbest —

haşhaş ekimi yasaklanırken, emperyalist ülkelerdeki sentetik uyuşturucu madde imalatçıları kargı hiçbir ciddi tedbir almamıştır.

Örneğin dünyanın en büyük haşhaş üretici ülkelerinden biri olan Iran'da 1955'te yılda 1200 ton afyon üretilirken, emperyalizmin tek taraflı baskılarıyla e yıl haşhaş üretimine tamamen son verilmiştir. Oyun daha sonra Pakistan, Hindistan ve Türkiye'de sahneye konmuştur.

Haşhaş üretimi yasaklanırken, emperyalist ülkeler tarafından imal edilen LSD, Luminal, Nembutal, Dezoksin, Farmadrom, Revonal gibi sentetik uyuşturucu maddeler az gelişmiş ülkelerde büyük bir rahatlıkla satılmaktır, dünne kadar uyuşturucu maddelerden döviz kazanan bu ülkeler bugün bü-

yik miktarlarda döviz kaybetmektedirler. Bunun dellileri her gün gazetelerin zabita haberlerinde görülmektedir: Yüzbinlerce kaçakçılık, Yozgat Çanavarının cebinden çıkan trankilin, cinnet getiren adamın ebindeki nembutal... Sosyetede esrar.

Iran'ın durumu da haşhaş ekiminin yasaklanması, bu ülkede uyuşturucu madde kullanımını önlemediğini göstermektedir. Haşhaş ekimi yasaklandığı yıl Iran'da iki milyon uyuşturucu madde kullanan insan varken, 14 senelik yasaklanma süresi sonunda bu miktarda sadece yüzde 16 oranında bir düşüş kaydedilmiştir. Bu düşüşle bile uyuşturucu madde kullananların sayısı birbirbirin milyon altına düğümlenmiştir. Demek ki, haşhaş ekiminin yasaklanması olmasına rağmen emperyalist ülkelerin sentetik uyuşturucu maddeleri Iran'da kol gevşektedir.

Şimdi aynı oyunu Türkiye'de de oynamak üzere emperyalistler Türkiye'deki masaları väftasya bir kanunu meclisten geçirme çabası içindedirler.

Bugün Türkiye'de haşhaş ekilen sahanın en büyük yüzdesi (yüzde 39,39) 50 ila 100 dönüm arasıdır. Bu alanda çalışanlar tüm ekicilerin yüzde 38,18'lidir. 500 ila 1000 dönüm arası işleyenler ise ancak binde 71'dir. Bu kanun meclisten geçtiği takdirde haşhaş ekimi ancak haşhaş komisyonları tarafından denetlenebilecektir. Haşhaş komisyonları ise Vali veya vali muavini başkanlığında teknik ziraat müdürlü, İl Jandarma komutam, emniyet müdürlü ve Toprak Mahsulleri Ofisi temsilisi ile birisi İl Ziraat Odası'nda kendi bünyesinden, diğer

Haydi Uğurlar Ola Komer Efendi!

Hepsini geldikleri gibi gideceklerdir. Geçen gelen liste böyle gitti. Yeni gelen, o da bir türlü gidecek. Taa ki Türkiye Türk'ünlere, kalana Türkiye'de emeği halk yığınlarının gücü, iktidarı, hakkı ve hukuku, ve ilkübü, hükümlerinin gücü, ve emperyalizmin hak ve can yiye, bölgeleri sultası bu canipten sürüp atılana kadar! Gelgelelim, giden gider. Gidenin ardından uzun boylu takla atacak değiliz. Uğurlar ola der gezeriz. Şimdi davamız yenisiyle, ve onu buraya getirenlere lütfen. Giden için, «O bizimdi, niye aldın onu başımızdan? Yoksa...?» diye, ortada kalmışların telesi içinde velinmetlerine sitem edenlerdir. Davamız, NATO'nun emperyalist ekimleri özdeş olduğunu pekala bildikleri yada bilmeleri gerektiği halde, yurdun kalkınma gücünü körelen, milli birliği bozan, emekçileri yaratıkları değerden koparıp ayıran, her yıl yüzbinlerce işçiyi, köylüyü ekmek parası uğrunda yaban ellere sürüp vatanlarındaki yurt ve millet savkını karartan, ve de bütün bu ve daha başka nedenlerle milletin gerçek savunma gücü kuran, kurduuran güç sanki emperyalizmin ta kendisi değilmiş gibi, NATO'ya karşı okanlara yurt savunmasını düşünsesizce tehlkiye atan kişiler diye kara çalan üstü kapalı, altı açık Amerikan adamlarıydı. Anti-emperyalist mücadelede atılabilecek ilk adımı kesenkes NATO'dan çıkmak olduğu gereği apak ortadayken, onu demeyip kemküm eden, ne iddii bellisiz bir chaysiyetli, vekarlı, kişilik sahibi dış politika gibi ipliği nice dir pazara çakmış -da da çıkaracak - safsatıyla kafa karıştırıp gönüllü bulandırırlardır. Sözün ona Rusya'ya karşı, ama aslında içe çevrik NATO siperinin altında gönül gün, işi iş edenlerin yararına milyonla emekçinin sırtına yüklenmiş bir yokolası düzeni düzelticeğiz diye taa Amerikalılara gidip fıkren ve ismen nemalanmaya gidip gelediler. Sittin senedir bu yurta egemen sınıfların kahdikenli, kah yaldızlı boyunduruğu altında inim inim inletilen emeği halkın üç buçuk kompradorun haksız ve kırılı yaşıntısına karşı haklı isyanını dile getiriyoruz diye, halkın bilinclemeye açık öfkesini yine o egemen sınıfların ve emperyalizmin besabını boş harceden, kardeşi kardeşin üzerinde uğratın, «Yangın var!» midalarıyla ortağlığı velveleye verip bu gavur düzenin bekası için kan ve can bahasına çalışan, hakka ters, İslama ters eheni ser mücahitleriyledir... Evet, Komer efendi giderken yanında ne bıraktığını pekâlâ biliyordu. Dosya şimdiden yeni gelenin eline tutuşturulmuştur. Çizgi kalındır. NATO'dan çıkmazdan, tam bağımsızlıkta, bu düzenin, erinden gecinden, emeği yugular yararına değişiminden yana olmuşuyanlar, hepsi eğzini içindeler. Bu iş böyle süredikçe daha çok Komerler gelir gider Türkiye'ye. Ve de tüm sömürütüler cephesinden yükselen «Komer gitti, yaşasın Komer!» seyahatleri arasında çilekse milletinin bunca kardan çıkardığı söz, bunca ayak + ununa, bunca safata ve bunca tedhişe rağmen, gerçekliğini muhafaza eder: Alavera dalavera, Kürt Memet Nöbete!

T. AĞAOGLU

AYBAR, CHP'YI ELEŞTİRDİ

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, seçim öncesi yurt gezilerinden ilkinde çıktı. Trakya'da Çorlu, Kirkıarelî ve Tekirdağ'da parti kademeleri ve köylülerle çeşitli temaslarında bulunmuştur.

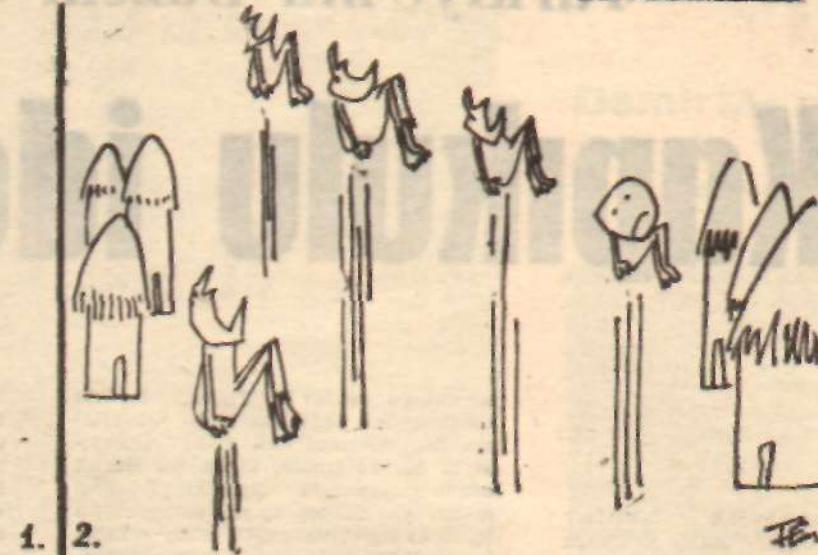
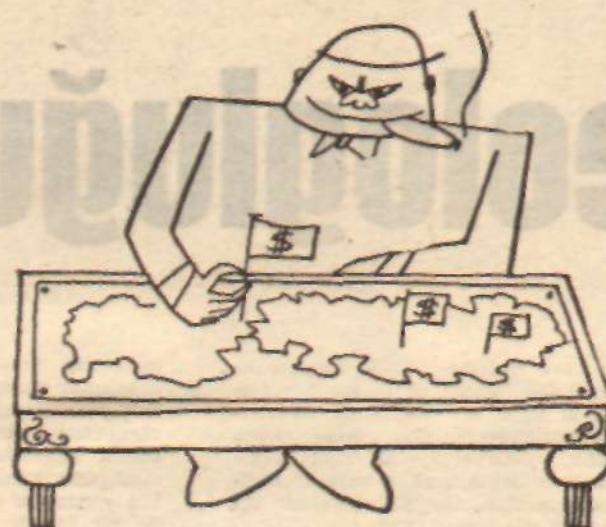
Aybar, köylerde yaptığı konuşmalarla, AP'nin dört yıllık icratım eleştirirken CHP'nin yapısı ve gerçek niteliği üzerinde de durarak sunları söylemiştir:

«Toprak ağalarının, vurguncu ticcarların, fâzellerin lehine isleyen, zengini boyuna daha zengin, fakiri de boyuna daha fazik yapan bugünkü soygun düzeni yeni değildir. CHP zamanında da böyle idi. CHP de, tipki AP gibi büyük ticcaran, büyük toprak sahiplerinden, fabrikatörlerden yana olan bir partidir. Toprak reformu yapacağım diyen CHP, büyük toprak sahibinin elinde 2500-5000 dönüm toprak bırakacaktır ve toprak reformunu 25 yılda tamamlayacaktır. Ağanın elinde 5000 dönüm toprak kalırsa, fukara köylüler toprak nasıl dağıtılır. Ağanın nufuzu nasıl kurılır? Üstelik CHP yabancı sermayeye, NATO'ya, ikili anlaşmalara, Amerikan emperyalizmine karşı değildir. Esasen Amerikan emperyalizmini yurdumuza CHP sokmuştur.»

haşhaş ekicileri arasından seçilen İkti temsilciden teşekkür edecektir. Bu komisyon, ortalamaya afyon verimini göz önünde tutarak ham afyon üreticilerinin beyanlarının doğru olup olmadığını denetleyerek ruhsatname ticareti yapabilecektir. Zira senelik afyon verimi yörelerde senenin şartlarına göre devamı değişim içindedir. Örneğin Türkiye'nin en geniş haşhaş ekilen arazisi olan Afyonkarahisar 1964'te Konya'dan düşük verim elde ederken erteşti yıl daha fazla verim sağla-

mıştır. Bu durumda haşhaş komisyonlarının ne denli doğru çözümlere gideceği açıkça ortadadır. Bu tasarısı kanunlaştıracak takdirde, küçük toprakları işleyenlerin toprakları ellerinden alınarak büyük toprak sahibine aktarılabilicektir.

Böylece hem haşhaş ekimi sıkılaştırılarak emperyalist ülkelerin sentetik uyuşturucu madde imalatçılara yeni pazar imkanları açılacak, hem de ağaların topraklarına yeni topraklar katılacak, bir tazia iki kug vurulmug olacaktır.

İKTİDAR, SUÇÜSTÜ YAKALANDI!

Alpay KABACALI

YINE suçüstü yakalandı AP iktidarı! Suçunun belgeleri gazete sütunlarında yer aldı. Geçen hafta, teleks aboneleri arasındaki özel televizyonlarının bir suretinin de PTT idaresine alındığı kanıtlandı. Ulaştırma Bakanı Sadettin Bilgiç, bu «edülfilmüş» kargasında suçu itiraf zorunda kaldı. Bu kadarı bile, bir çok ildeki hükümetlerin düşürgülmesine yada istifasına yol açabilecek nitelikte bir skandalı. Oysa iktidarın başı Demirel, o her zamanki kendine özel mantığı, titizsizliği ve cüreti ile, «*ols yok, tesis vars*» dercesine, «Mümkin değil, olamaz böyle şey. Ispat ederseniz takibat yaparız, dinleyeni en şiddetli şekilde cezalandırırırmı». dedi. Ispat edildi teleks görüşmelerinden suret alındığı, belgeler yüzüne çarpıldı Demirel'in. Ama olayın bu aşamasından sonra ses sada çıkmadı yetkililerden. Üstelik, Demirel «cezalandırıyma» demekle yargı organlarının yetkisine tecavüz etti.

Bu olay, AP iktidarının gayrimeşra ieratının, Anayasayı ihlallerinin ne ilki, ne de sonuncusuydu. Sadece, «gayrimeşru ierat» zincirinin belgelerine katılanan bir halkasından ibaretti.

ÖTEDEN beri herkesçe bilinmektedir ki, iktidarın «hasımı» saydığı kimselerin mektupları gizli eilere açılmakta, okunduktan yada fotokopi alındıktan sonra sahibine lade edilmektedir. Yalnız bu kimselerin değil, bakanların bile telefonları gizli kulaklarca dinlenmektedir. Bu olu, 1967 Arahk'ta Turizm Bakanı Nihat Kürsat tarafından dahi, karısının Kıbrıs buhran sırasında Atina ile yaptığı görüşmeler yazın konusu olduğunda, itiraf edilmiştir. Kürsat, «muhaberenin kimse yapıldığı, neleri iştiva ettiği bususları ilgili makamlara matlumur» diyerek karısını bir ithamdan sıyrıtmak istemiş, ama bunu yaparken mensup olduğu iktidarın çok daha büyük bir suçunu itiraf etmekten kaçınmıştır. Hattâ İçişleri Bakanı Faruk Sükan Meclis kürsüsünde, «Sosyalistlerin nefes alışlarını bile kontrol ediyoruz» diyerek bu suçu çok dâha geniş çapta itiraf etmiş değil midir? 1968 Ocak'ta Erzurum Atatürk Üniversitesi'nin öğrenci yurdunda, devrimci öğrencilerin kaldığı odada bulunan gizli mikrofonla ilgili herhangi bir açıklama yapılmış mıdır?

Bunlar, ieratın sadece bir yönü: Anayasa'nın 17. maddesindeki «haberleşmenin gizliliği» ilkesinin, ancak «kanununun gösterdiği hallerde, hakim tarafından kanuna uygun olarak verilmiş bir karar olmadıkça dokunulamayan» gizlilik ilkesinin ihlali ile ilgili bir yöndir...

AP iktidarı yalnız Anayasa'nın bu maddesini ih-

lal etmiş olmakla dahi bir büyük sorumluluk altındadır. Oysa bu iktidar, Türkiye siyasi tarihinin en büyük yüz karası sayılacak bir olayla, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın Meclis'i basıp partilerin (Anayasa'daki deyimle demokratik siyaset heyetin vazgeçmez unsurları olan partilerin) grup odalarını arattırmastı ile başladı «ierat»ına. Ve çağımız için, insanlık yılın yüz karası sayılacak baskı yöntemleri ile devam etti...

CHP

faşizmi döneminde sömürgelen, horlanan emekçi kitleler ne sömürgü mekanizmasının, ne de kendi güçlerinin farkındaydılar, yüzyıllardır süregelen ilkel üretimin karanlığı devam etmekteydi. Bu mekanizmanın, bu güçlün farkına varan bir avuç devrimci, sadece bu ayırt güçleri dolayısıyla, iktidarın vahşete varan baskularına, imha planlarına hedef oluyorlardı. Klasik burjuva demokrasisine geçiş denemesi olan 1950 seçimlerinden sonra, aynı karanlık devam etti. Emekçi halk kitleleri din istismarının aftyonuya ve enflasyonun sumi cennetle avutuldu. Üst yapıdaki baskular ise, birtakım aydınları, bir kısım basını klasik siyaset demokrasının uygulanmasını istemeyle 27 Mayıs darbesi de üst yapıdaki bu bürokrat aydınlar — iktidar çekirişmesine son vermek üzere uygulandı. Yassıada'da doğrudan doğruya Ceza Kanunu'nun 125. maddesine göre, «Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hakimiyeti altına koyma» veya devletin istiklalini tenkise matuf suç işledikleri için yargılanması gereken Menderes İktidarının baş sorumluları, yargıç «Bebek Davası»nın, «Barbara Davası»nın ithamlarıyla çırıldadılar. Buna rağmen, Yassıada tarihinde bir «Anayasayı ihlal» davası da vardır. Menderes İktidarının bir gazeteyi tahrip ettirmek, haberleşme özgürlüğünü tecavüz etmek iddialarıyla da yargılandığı ve mahküm edildiği tarihi bir olgudur.

BUNDAN ders alması gereken bugünkü iktidarın yukarıda说得ımız «ierat»ının yanısıra, polisi hangi amaçlar için kullandığı malum. Geçmiş devirlerde faşizmin bir terör organı olarak kullanılan, raporlarıyla «Devlet içinde devletsel olarak hareket edip «imimedig» kişiler için terör saçan «Millî Emniyet»in (1) adı değişti, «Millî İstihbarat Teşkilatı» oldu. Devletin güvenliği için çalışması gereken bu örgütün şimdi de bir «Komünizmle Mücadele Derneği» gibi çağlığı, Doğu'da Anayasa'nın verdiği hakka dayanarak mitingler düzenleyen emekçi

kitleleri kimlerin kuşkuttığını keşfedin (!) raporlar düzenlediği, sosyalistlerin nefeslerini Faruk Sükan'a ulastırmak için faaliyette bulunduğu ve milyonlarca lira hiltesi ile harcamalar yaptığı, son olarak da öğrencisi hareketlerini bastırmak için iktidara yardım etmek (!) fizere raporlar düzenlediği ifade edilmektedir...

Bunlar da AP iktidarı «ierat»ının yüzeye kalan yönleri elbette. İeratın gerçek yönü, Türkiye halkın her geçen gün biraz daha fazla soyulması, emperyalizmle olan işbirliği, Türkiye'nin doğal kaynaklarının, fırınlarının, hattâ insanların yillardır satılmakta olmasıdır. Günümüz Türkyesinin sosyalist muhalefeti, (DP dönemindeki gibi) dar bir kadro hareketi değil, tabanını üretim gerçek temeli olan emekçilerin teşkil ettiği kitle, artik sekli - klasik demokrasi kavgasında değildir; temel soygunlara karışmaktadır.

Üst yapı baskularının, klasik demokrasi açısından söz konusu olan Anayasa ihlallerinin yanı sıra, sınıf tahakkümünün, soygun döneminin hesabını verecektir AP iktidarı. Yani 125'i, 142'yi, 155'yi, 159'u, 312'yi vb. ni ihlal eden bu iktidardır. Devrimciler, her gün adliye koridorlarında sürünlürerek (2) gözdağı verme ge kaçırganlar, kısa süre sonra sanık sandalyesine kendileri oturacaklardır.

BÜTÜN belgeleri değerlendirerek halka, tarihe ve kısa bir süre sonra bu iktidarı yargılayacak olan yargıçlara sunmak zorundayız.

Yillardır uyardık bu iktidarı. İlk uyarın sosyalistler olmuştu; Amerikan Filosunu yaratacağı olayları, «Kanlı Pazar»ı önceden görek, terör ve soygun tasarılarını eleştirek son uyarana da yine sosyalistler olmuştu; Amerikan Filosunun yaratacağı olayızım ve terör kol gezdiği artık Türkiye'de... Bu aşamadan sonra uyarılmaz; belgeler, dilliler toplanır ve yarına getilir.

(1) Bu konuda bakınız: Kemal Süker: Sabahattin Ali Dosyası, Mehmed Kemal: Acılı Kuşak, Faik Muzaffer Amaç: Millî Emniyet Dosyası.

(2) Sorğu hakimliğinde dört cümle ifade vermek için bir gazetecinin mahkeme kapısında dört saat beklemesi, «şirinmek» filinden başka bir kavrama ifade edilemez sanırırm. Ama bir toplumu böylesine horlayan bir dönemin, adalet örgütlerini kapasitelerini aşan dava altında ezmesi, adliye koridorlarının patolojik bir göstergesi olmasının karşılıklıdır.

Kapıkulu ideologluğu

KALKUNMA NEDİR?

(Olu - Olay - Fenomen ilişkisi). Yazar, özellikle Tanzimattan bu yanaklı ekonomik yapı fenomenlerini, bu fenomenlerin olay ve olgularıyla ilgili bilimsel analizlerine de girmeden, detaylı bir şekilde hikâye ettikten sonra, geri kalmışının temel nedeni olarak, ülkenin gelgen Batı kapitalizminin bir yarısı sömürgeci haline girişini göstermektedir. Yani, yazarla göre, çağdaş uygarlık düzeyine erişmenin tek yolu, ekonomik faaliyetleri Batı kapitalizminin emperyalizminden kurtarmaktır. Bu da, milliyetçi - devrimci güçlerin siyasi erki ele geçirmeleriyle mümkünindir. Bu güçler, iktidara geçtiği takdirde, geligmemizi engelleyen, ağa - tefeci ve aracılardan kurulu tutucu güçler cemberi ile, bu güçlerle koalisyon halinde olan emperyalizmin işbirliği kurulacak ve böylece milli servetin bu yabancı ve yerli sömürteciler tarafından yağması önleneceğidir. «*bağımızsızlık içinde toplumsal devrim yoluya çağdaş uygarlığa ulaşma*» kaçılmaz bir hal alacaktır. Aslında problem, yazarla göre bu kodar basittir. Nitekim yazar, bu yerli ve yabancı sömürteciler koalisyonun, üretilen milli serveti ve artı değerini nasıl tüketeklerinin, yabancı sermayenin getirdiğinin kaç mislini ne türlü alicengiz oyunlarıyla geri götürdüğünü, ağa - tefeci ve aracılardan büyük bir yağmaya ele geçirdikleri artı değerini nasıl barlarda, sazlarda, yurt dışında israf ettiklerinin yüzlerce hikâyeyi anlatmaktadır. İşte bu yüzden, Türk toplumunun kapitalistleşmesi mümkün olamamıştır. Bu yağma ve hırsızlık, milliyetçi - devrimci güçler iktidarı tarafundan önlendiği ve artı değerler yeni yatırımlara kaydırıldığı takdirde, çağdaş uygarlığa ulaşma mümkün olacaktır. Yazar, kitabının özellikle son bölümünde de, bu yargının biraz daha detaylı ederek, milliyetçi - devrimci güçler azınlığının, Kemalist Devletçiliği nasıl kuracaklarını, yanı bu azınlık iktidarıın ekonomik yapı fenomenlerine nasıl bir tavrı takınmaları gerektiğini birbir anlatmaktadır. Görüldüğü gibi, yazarın, toplumumuzun kalkınması için tek çözüm olarak önerdiği, «*Milli Devrimci Kalkınma*» modelini, aslında ekonomik yapı fenomenlerine karşı anti-emperyalist bir tavrı takınma olarak özetleyebiliriz.

Oysa, bilim fenomenlerine değil, onları kökeni olan olsa ve olaylarla uğraşır. Bu gerçege yazar da, kalkınmayı tanımlarken söyle bir dokunuvermektedir. Her ne kadar bu tanımlamamın bir üst cümlesi içinde, «*yeni güçlerin yeniden düzenlenmesi*» dierek, aslında kalkınmayı bir devlet organizasyonu şeklinde düşünceliğini göstermektedir ise de, bu cümlelerin hemen ardından, son günlerin moda bir sloganıyla durumu kurtarmaya çalışmaktadır. «*Kalkınma, toplumsal düzen ve toplumsal güçlerin ilgisiz, soyut bir para, kredi, tasarruf, yatırım v.b. ayarlamasından ibaret değildir. Bir düzen değişikliği sorunudur.*» Ama burada, yazarın bütün çağrma boyu hiç de değişimden bir soru vardır; DÜZEN NEDİR?

Yukarda da kısaca değişimiz gibi, düzen bir devlet organizasyonu

olgunluğu mudur? Yoksa, toplum bütünlüğünü sağlayan etkin vektörlerin dengelenmesi hali midir? Dolayısıyla da, kalkınma, olsun bir devlet organizasyonunun gerçekleştirilmemesi midir, ya da toplumsal entegrasyon içindeki soyut ve geniş etkin vektörlerin etki - tepki ilişkilerinin planlanması midir? Görüldüğü gibi burada, toplumsal yapı üzerinde sosyolojik kavram araştırması yapılması zorunluvardır. Her toplumun özgül sorunlarının ayrı ayrı analizleri ise, ancak bu kavram araştırmasından sonra münkündür. Çünkü, çözüm arastırmasında bir alternatifmiş gibi gösterilen Devlet organizasyonu sorunu da, neticede bu toplumsal entegrasyon içindeki vektörler bileskesinin yarattığı bir kurumdur.

Burada sormak gerekmektedir; toplum bir tüm müdür, yoksa bir takım tüm unsurların entegrasyonu hali demek olan bir bütün müdür? İşte yazarın bizce düştüğü en önemli hatalardan birisi burada yattıktır. Toplumsal dengeyi (yani DÜZENİ) bir tüm olarak kabullenip, entegrasyonun asıl temel unsurları olan diğer vektörlerin yarattığı olguların bu türme etkilerini sanki vektörler bu türden ayrı etkenlerin miscesine araştırmak, hemen belirtmeliyiz ki, en genel anlamıyla karmaşık toplumsal sürecin, formel mantığın basitleştirici metoduya soyutlanması demektir. Bu da, bilindiği gibi, bilimsel düşünceye ve dialektik materyalizme esastan aykırıdır.

Gene hemen belirtmeliyiz ki, soruna; fenomenlerden yaklaşmak yönteminin de, bilimsel düşüncede elbette bir yeri vardır. Fakat bu yer sınırsız değildir. Bize bu yöntem, yalnızca bir veya birkaç belirli kurumun fenomenlerine uygulanır, ilgili o kurumları soyutlama tehlikesini de beraberinde getireceğinden, çalışmayı, bilimsel olmaktan çıkararak, montaj bilim diye adlandırdığımız bu duruma düşürebilir. Ama aynı yöntem, bugünkü toplum bütünlüğü içinde tanyabildiğimiz bütün kurumların dinamiklerinin bir bileskesi olarak nitelenebileceğimiz insan fenomenine uygulanabilir. Yani, tümdeğim yöntem, bu tip sosyolojik araştırmalarda insan konu edinmek şartıyla olumlu olabilir.

Fakat yazar bu çalışmasında, soruna Anadolu insanı gerçekinden yak-

laşmaktan nedense israrla kaçınılmaktadır. Yani insanla ilgili, sınıflar meşesiyle ilgili bir sosyolojik araştırmaya girişmemektedir. Ama buna karşılık, «*milliyetçi - devrimcilerin, ebilinçli ve örgütü aktif halk desteği*» sağlamaları zorunluluğundan da arada bir söz açmaktadır.

Kitaptaki (bu anlamda yorumlanabilecek) değerlimeler de meseleyi gene çok yüzeyden ele almaktadır. Geri ağıllık ve aracılık kurumunun tescilli ve gerekse proletaryanın varlığı, sadece bir ekonomik yapı sorunu ve gruplanması olarak düşünülmüş konuya, ya sadece kapitalist mülkiyet anlayışını nihai görünümlü olan toprak yağmacılığı fenomeninin tapu oyunları anlatılarak, ya da bir istatistik bilgi olmaktan öte bir bilimsel değer taşıyan rakamlar aktarılara yaklaştırılmış istenmiştir. Yani, fabrika içi sayısu su yılda su rakama ulaşmıştır, böylece «proleterya gelişmektedir» gibi köksüz yargılara varılmıştır. Günümüzde ilgili olarak, sadece Sn. Mübeccel Kiray ve öğrencisinin, Anadolu'nun bir kaç noktasında yaptıkları, gok küçük ve çok lokal bir kaç sosyolojik araştırma olduğu gibi aktarılmakla yetinmiştir. Yani, Anadolu insanının özgül yapısı ile ilgili genellemelere gidilmemiştir. Dolayısıyla sınıfılaşma olgusu üzerine herhangi bir inceleme yapılmamıştır.

Fakat sunu da belirtmeliyiz ki, yazar, Anadolu insanı ve Türk toplumu ile ilgili sosyolojik araştırmalar yapmadığından, bir az gelişmiş ülke olan yurdumuz igin bize özgül bir kalkınma modeli geliştirememis ise de, marksist olmamasına rağmen, gene de, fenomenleri, marksizmin klasik gelişme agamalarına göre değerlendirmeye çalışmıştır. Örneğin, tarımda; «*gesitti bölgelerde çok farklı olmak birlikte, kapitalist ilişkiler hakim olma*» yoldadır. Derebeylikten toprak ağırlığına, toprak ağırlığından kapitalist çiftçiliğe geçilmektedir. (...) Köylünün ırgatlaşması ve arazinin modern tarım yapan az sayıda kişinin elinde toplanması biçimindeki kapitalist süreç lise belirliidir.» diyerek, bu kapitalistleşme sürecini hızlandıracı için, yazar, A.P. nin yağma politikasını bile gözden gizliye beğenmektedir. Çünkü, yazarla göre, tarımda ırgatlaşma, marksist terminolojideki proleterleşme ile eş anlamlıdır. Böylece, bir sosyal yapı değişikliği beklen-

mektedir. Ama ne var ki, fenomenin çağınlar açısından bir sınıflaşma olarak yorumladığı bu ekonomik mekan olusunun, sermayedalar açısından klasik anlamda bir burjuvazi yaratmadığının yazar da farkındadır. Fakat yazar, bu olsun iki ayrı kesimde bir birile bağızmanı yarattığı halde, gene de olsun analizine girmek hizmetini duymamıştır. Ve bu iki durumu sanki ayrı olsaların yarattığı iki ayrı fenomenmiş gibi saptamak yetimiştir.

Yazının başında da belirttiğim gibi, son günlerde, bizce ülkenin geleceği açısından son derece tehlikeli bir oyuncu oynamaktadır. Belirli bir çevre, özellikle 1960 dan sonra başlayarak bilinglenme akımının kısırlaştırılması ve toplumumuzun spesifik yapılarından yoğunlaştırılan bilgi birikini ve bilimsel araştırmalarla, planlı bir şekilde biliş sapırtılmasına çağrımaktadır. Sayın Nadir Nadir'in 30 Mart 1969 günü «Ahîlak, Fazilet ve sahra adlı yazısında da açık bir şekilde belirttiğim gibi, toplumsal kalkınma sorunumuz, bu çevre teokratik devlet ölemecilerinkine esdeger bir tutumla bir moral konu, bir ahîlak sorunu, yasi erke sahib ekibin kapasitesi sorunu olarak değerlendirilmek ve önemsetilmek istenmektedir. Böylece toplumsal kalkınma sorunu için ikinci alternatif olan, kapitalizm - sosyalizm tartışması dâşîne platformundan diskalifiye edilerek, tercih esasta aynı toplumsal kesimin bir unsuru olan: a) teokratik devlet ölemecileri, b) dış güçlerle kader birliğindeki toprak ağası - montajci sanayici - komprador burjuvazi, c) laisisme yörenen inanmış kemalist bürokrasi gibi gruplardan birisini seçme olduğu düşündesinin yaygınlaştırılacağı sanılmaktadır. Bu nedenle de, geçekte bu dengesiz toplum biçiminde kurtuluş için tek alternatif olan bilimsel sosyalizm, kamusal bilişten gelenmeye, ve bilimsel araştırmaları dâjene edecek tarzda kavram karışırılmamasına israr bir şekilde çalışma makadır. Örneğin, toplumsal kalkınma; bir ekonomik bâyâme sorunu olarak tanıtılmaktadır. Yani halen ittidâda olan güçler, bu çevrelerin ideolojîlerine göre, artı değeri, yeniden üretme kaydımadıkları ve tâkka hamamız gerçekleştirememektedir. Osa, bu artı değeri yeniden üretme kaydıracak bir emîlî iktidâr, ekemiz 15-20 yıl içinde çağdaş uygarlık seviyesine eriştiyecektir. Bânedenle de, toprak reformu, toprakların israfçı ağaların elinden alınması millî güçlerin kontrolüne girdirilmesi için yapılmıştır. Aynı şekilde, ticaret, sigortacılık, bankacılık devletleştirilip, temel ticari faaliyet millî azınlığın iradesine terkedilidir. Sanayı, bu millî azınlığın işdesinin egemen olduğu bir ekonomik programlaşması örgütün disiplini içine girdirilmelidir. Görüldüğü gibi saygideğer ideologiye göre, toplumsal kalkınma, esasta plutokrat parlamentarizmin sınırları içinde kâlacak bir politik olaydır. Siyasi elinde tutan grubun bilgi ve niyetle ilgilidir. İşte, siyasi erke, millî devrimci güçler sahib olurlarsa, kalkınma, (onlarca kasdedildiği sekil ekonomik bâyâme), mutlaka gerçekteşirilecektir. Yani, kalkınma; masâstırın belirttiği şekilde, üretim râcları mülkiyeti, üretim ilişkileri, derek toplumsal bütünlüğü meyd-

Idris Küçükömer,
Batılışma'nın
halâk basâl
karşı
düştüğü
İslâmcı -
doğuscu
balk
kitleleri
ile bugün
CHP
tarafından
temsil
edilen
batıcı laik
bürokratlar
arasındaki
mucâdeleinin
nedenlerini
ortaya
koarak
sosyalistlere
stratejik
ipuçları
vermektedir.

getiren soyut mekan kurumlarının yeziden biçimlendirilmesi ve organizasyonu, bu kurumlar üzerinde sınıfların nicel egemenliği, v.s. meselesi değildir. Bu nedenle de, marksist terminoloji ve sistematiğin toplumsal anlayışlara girişmeye lüzum yoktur. Ancak, Millî güçlerin 15-20 yıl süreyle İktidarda kalmasını sağlayacak tedbirlerin niteliklerini tespit için gerekli bazı araştırmalar yapılmamıştır. Yani, politik erkin el değiştirmesini gerçekleştirecek unsurlar tanınmamıştır. Nasıl olsa, örneğin bugün politik erkin el değiştirmesinde en etkin unsur olacağının şüphesiz gelir dağılımındaki idiyotik farklılık, emekçi fakir kesimin yağmadan biraz daha nemalandırılmışla azaltılacaktır. Bu da, onların 15-20 yıl süreyle desteklerini sağlayabilmek için şarttır.

Gene, örneğin tarım sektöründeki ırgatlaşma, marksist anlamda bir sosyal değişiklik yol açacağı için değil, günlük politik bilinçlenmeye sebep olabileceği için teşvik edilmelidir. Çünkü bu tip bilinçlenme, bilinçlenme kavramının sadece bir yolu olan hukuki bilinçlenme anlamında olacaktı. Oyleyse tarımda fakirleşme, ırgatlaşma, millî güçler için bir oy depolaması halidir.

Görüldüğün ki, kalkınma sorunu, toplum bütünlüğünden israrla soyutlanarak, ekonominin bir nicel gögalmamış gibi tanımlanmak istenmektedir. «Yağma Edilen Türkiye» adlı kitabımdan «Az gelişmiş Ülkeler Kalkınmasının geçiş dönemleri için bir teori arastırması» başlıklı bölümünde daha geniş olarak açıklamaya çalıştığımız şekilde, aslında ekonominin nicel gögalması, sadece bir teknik sorundur, yanı toplumsal gelişme eyleminin bir teknik problemidir, bir aristmetiktir. Soyutlanmış bir istatistik-eleştiriinden öte önemi yoktur. Çinliler, toplumsal gelişme, Maurice Dobson'un da belirttiği gibi «temelinde her biri diğerini etkileyen ve onlara etkilenen birbirine bağlı eylemler toplamı, ya da bilesimidir.»

Sorunun, böylesine israrla sadece bir teknik problemdir gibi gösterilmek istenmesinin ve yönetici gruplarının «ahlaklı, faziletli, kabiliyetli» mesabesinde kriterlerle yorumlanması ise, elbette bir amacı olmaz gerektir. Biz bu tutumu, ilke yönetimi ile gerek bürokrat, gerekse politikacı olarak hâlâ söz sahibi, Osmanlı İmparatorluğu'ndan arta kalmış bu kapıkulu aydınlarının kendilerini ülkenin efenisi saymaları psikozu olarak değerlendirdiyoruz. Bu tutumun amacı bizce, aynı kapıkulu zümresinin Batılı sömürgecilerle gayri meşru çifte-

melerle kurdukları, bu piçlegimsiz kapitalist düzenin, değişimmemesini sağlamaktır. Ancak, bu düzenin küçük revizyonlarla, küçük reformlarla düzeltilemişi imkânlıdır. Nitelikim, İnönü'nün son zamanlarda söylediği «Düzen düzeltilecektir» sloganı, bu gerçeği bütün ıplaklııyla ortaya koymaktadır. İşte Avcıoğlu da bu çalışma ve önerisinde, bir yandan gerek kapitalist kalkınma modelini ve gerekse denge biçimini toptan değiştirecek sosyalist kalkınma modelini tıkağa göstererek, mevcut piçlegimsiz düzenin nereberin ve nasıl düzeltilemeli gereğinin bilimsel kılftını hazırlamıştır. Bu nedenle de, insan fenomenine ve sınıf meselesine değinmekten ısrarla kaçınmıştır.

Söz konusu kitap üzerine geçenlerde Sayın Ahmet Hamdi Başar'la yaptığımız bir konuğunda, yazarın sınıf meselesine eğilmemeyen nedenlerini tartışıken, Sayın Başar, Avcıoğlu'nun kendisyle tanışmaktan uzun süre kaçındıktan sonra, kitabım «Çalışma gücüne hayran olduğum ve kitabı yazıldığım Sayın Ahmet Hamdi Başar'a destek duygularla» diye imzalayarak gönderdigine de değinerek, kapıkulu kavramını Türk ekonomi-politik edebiyatında ilk defa kendisinin (bilimsel anlamda) kullandığını ve bu yüzden CHP'llerin, örneğin Semsettin Günalıtaş'ın hısqına uğradığını, parti meclisinde kendisi için «bu adam bize hakaret etti, usak dedi» diye kıyametlerin kopardığını anlattı. Sonra da, yukarıda eleştirisinden cümleler aktararak özeteleye çalıştığımız, Türk toplumunun yapısıyla ilgili görüşlerini tekrarlayarak, Osmanlı ve Cumhuriyet Devletlerinin kapitalistleşmelerini, siyasi erkin 1950 ye kadar bu «Kapıkulu sınıfının» elinde olması nedenine bağladı ve «Bu Kapıkulu sınıfı, dedi, toplumu, bili katagoride ayıru, birincisi yöneticiler, yani kendileri, ikincisi ise kendilerinin dışında kalan halk. Avcıoğlu da, sınıflaşma meselesine dokunmaz, çünkü bir KAPIKULU İDEOLOĞUDUR.»

Sayın Başar'ın, bu «Kapıkulu İdeologusu» kavramını biz de yıldızlı benimsiyoruz. Çünkü, toplumsal kalkınmamız için kendilerini bir üçüncü alternatifimiz gibi gösteren bu zümre, bizce de hâlen önemli bir güç sahiptir ve Cumhuriyetten bu yana, sun'ı de olsa bir teori geliştirmektedir. Bazen «Millî Devrimci Kalkınma Biçimi» dedikleri, bazan «Kemalizm» dedikleri, bazan «Halk Partisi Devletçiliği» dedikleri, aslında bizce «Kapıkulu Tipi Kalkınma Biçimi» deyimini

«Millî Devrimci Kalkınmasının altında empoze edilen kalkınma biçimini, aslında «Kapıkulu Tipi Kalkınma biçiminin ta kendisidir ve kapıkulu bürokratlarının son temsilcisi İnönü'nün iktidarından ifası belgelenmiştir.»

«Kapıkulu» deyimini ilk defa kullanan Ahmet Hamdi Başar (yanda) ve bunu hakaret telakkii eden Semsettin Günalıtaş (üstte).

le sınıflandırılmam gereken, bu zümre ideologalarının bir teori haline getirmeye çalıştığı bu kalkınma modeli; Avcıoğlu'nun kitabıyla bir kere daha açığa kavuştuğu gibi, gerek kapitalist kalkınma biçimile ve gerekse sosyalist kalkınma biçimile teorik anlamda tamamen zıtlaşan, dolayısıyla bilimsel düşüncenin aykırı düşen niteliklere sahiptir. Örneğin, «Kapıkulu Tipi Kalkınma» biçimini aynı sürecin değişik aşamaları olan hem kapitalizmin ve hem de sosyalizmin aksine, sınıflaşma olgusunu yaratın toplumsal dinamığı frenlemeyi ve köreltmeyi kendisine şiar edinmektedir. Kemalizmin, sınıfsız toplum kavramı, bizce, bu gerçeğin en kesin isbatıdır. Böylece «Kapıkulu Tipi Kalkınma» modeli, esasta üretim araçları ve üretim ilişkilerinin yaratığı çalışanlar - çağrışırular ayrılmama dayanan sınıflaşmalar yerine, bizce sadece bir politik mekan bölgüsüne olan yönetenler - yönetilenler ayrılmamın geçerli kılınmasına gâhamaktadır. Bu nedenle de toplumsal olguların dinamiklerini frenleyecek sun'ı müdahalelerin planlanması amaç edinmektedir. Görüldüğü gibi, «Kapıkulu Tipi Kalkınma» teorisine göre, sınıflaşmaya lüzum yoktur, ginkli toplumlar; asker - büyük memur - üniversite hocası - montör nitelikinde teknokratlardan kurulu bir yöneticiler grubu, bürokrasi ile yönetilenler coğunluğundan ibarettir.

Üzüldük belirtelim ki, ülkemizdeki son beş yıllık gelişmeleri gözden geçirdigimiz zaman, (özellikle son günlerdeki olayları) emperyalizm işin sakınca bazı durumların giderilebilmesi uğruna, Batılı Kapitalist Devletlerin Az Gelişmiş Ülkelerde, anti-emperyalist bir görünümde de olsa bu «Kapıkulu Tipi Kalkınma Modelini» desteklediklerini ve Kapıkulu zümre-style işbirliğine girişiklerini görmekteyiz.

Gelecek Hafta

Hangi Kalkınma Modeli?

Fedakarlık Halkın Şeref Onları

Sanayi ve tarım kesiminde çalışanlar, devletin ve özel kişilerin sermaye birliklerini meydana getirdikleri halde, devlet anayasamızın 50. maddesine aykırı olarak, bu kesimlerde çalışanların «eğitim ve öğretim» ihtiyaçlarını kendilerine tamamlamaktadır. Tamamlanan eseri de ya kendine, yada tutsağı olduğu iç-dış sömürgeciye mal etmektedir. Orneğin bir ilçede ortaokul veya ilkokul yapılaca ve de bina 800.000 T.L.'na çıkacaksa, bunun 100 bin Türk Lirası'na devlet, 50.000 T.L.'ni civardaki toprak ağacı veya dış ticaretçi öder. Geriye kalan 650.000 T.L. da da gelirli vatandaştan bir çeşit vergi olarak toplanır. Bulgar ve kuru soğan için ayrılan değerler halkın elinden «Vatan... Millet...» nutuklarıyla bir veya birkaç bürokrat tarafından coşturularak alınırlar. Böylece meydana gelen esere de ya toprak ağasının, yada dış ticaretçinin ismi verilir. «Hacı Mehmet Ortaokulu», «Tüccar Yorgo Pansiyonu» gibi. Yukarıda verilen örneği cogaltmak mümkünündür. Hastane... İmam Hatip Okulu... Köy Okulu... Kur'an Kursu binası v.s. Devlet memnundur; bu tip yatırımlar bir noktada kendilerine mal edilmektedir. Bürokrat memnundur; yönetici sınıfın bağlı bulunduğu toprak ağasına ve dış sermaye ile işbirlikçilerine yaranmıştır. Bilincsizliği yüzünden bir takım manevi ödüllerle kargılık, sömürgeci sınıfı hizmet, içerisindeki çıktıği sınıfı ihlal ettiğinin farkında bile değildir.

İLHAN ALKAN
(Öğretmen - Saruhanlı)

Bir Müdür + Bir Mühür = Ortaokul

Bir kargılama programı geçti elime. Çok faal Milli Eğitim Bakanı Ertem birbirinden günde üç açılış bir teftiş yapacakmış. Edirne İlçe ve bucaklarında açılan ortaokullarda bir müdür ve bir mührürden başka ne var? Nerede görülmüş öğretmensiz öğretim? İste Çöpköy Ortaokulu: Bir müdür, bir mührür, iki sınıf 86 öğrenci. Bu bir bucak ortaokulu. Bu ortaokulu bitirenler ortaokul mezunu olacak... Günlendir. Milli Eğitim Bakanının yanına layık bir tören hazırlığında bulunan Enez'in durumu ne? Üç sınıf, dört gube, 150'yi aşan öğrencisi iki öğretmen... Çocukları okuyor diye sevinen analar - babalar... Gerçekleri gören, fakat diyemeyen, dediği anda soluğu Hakkari'de alacağını bilen öğretmenler... Ve onlara tepeden bakan, «kiym makinası olarak nitelenen «Bir müdür + bir mührür = Ortaokul» prensibinin mucidi bir milli eğitim bakarı...

AHMET KAYA TURAN
(Öğretmen - Enez)

Çat Köylülerinin Çağrısı

Köylümüzü çağdaş uygarlık düzeye eritmek çağındayız. Dernek kurduk, yollar, köprüler yaptık. Halkıyla okulu da yaptık. En son da eğitim araçlarından, kitapta yoksun okulumuza can verebilmek için, Atatürk Büstü Yaptırma ve Ders Araç - Gereçleri Bulma Kampanyası'ni başlattık. Başlattık ya, köylük yeri burası. Kazma - kirek tatarız. Sırtımızda taş çekeriz. Çekeriz ya neye yazar? Paramız tükenmiş bizim... Dostlar, eğer olanaklarımız varsa bize yardım edin. Kitap gönderin, para gönderin de yarım kalan yapıtlarımız tümleşsin. Sizden gelecek yardım boş gitmeyeceğidir. Çat Köyü'nün ortasında, yediden yetmiş her Çat'hın gönüllünde sonsuzluğa dek balkayı duyaraktır. Yardım eden, yardımını «Çat Köyü Yardımlaşma Derneği, Atatürk Büstü Yaptırma ve Ders Araç - Gereçleri Bulma Kampanyası Başkanlığı, Bozbur - Konya adresine yollasın.

ÇAT KÖYLÜLERİ

Kanada'da Türk İşçisi

Ben 6 yıl Almanya'nın Hamburg ilinde ve 3,5 yıldan beri Kanada'nın Montreal ilinde çalışsan bir Türk işçisi olarak kapitalizmin ne dernek olduğunu içinde yaşamakla görüyorum. Burada kapitalistler, işçilerle, kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyorlar. O kadar çok ıssız var ki... Montreal Separatistleri, bazı uyamık sosyalist öğrencilerden gayri topluluğu büyük bir uykuda. Bu uykuya, egemen grupların radyo, gazete ve bilhassa televizyon yayınılarıyla daha da pekiştiriliyor. Burada çalıştığımız hiçbir işte kendiniz emniyette hissedemezsiniz. Her an, her dakika işten atılabileceğiniz akhınızda çıkmıyor. Bakıyorsunuz, bir fabrikadan günde 300-400 kişi ısten çıkarılmış. Gene aynı kapitalistler, muhaceret bürosuna baskı yaparak her gün yüzlerce yeni muhacir getirmektedirler. Niyetleri böylece işçi ücretlerini düşük tutmak. Ben dört aydır ıssız bulunuyorum. Burada çoğu Avrupa'dan gelmiş diğer Türk işçilerinin yüzde 90'unun durumu budur.

GÜNGÖR KÜÇÜKERDEM
(Montreal - Kanada)

AMERİKA'DA DANSEDEN TÜRK TALEBELERİ
— Eğlenceyle gözleri kamaştırılıp şartlandırılıyor —

Türk gençleri Amerikada nasıl şartlandırılıyor!

ANT'in önceki sayısında Amerikan Field Servis burslarından yararlanarak Amerika'da eğitime gören Türk gençlerini bugün nasıl bilinçlenerek Amerikan emperyalizmine karşı çıktıklarını açıklamıştık. Aşağıda özet olarak sunduğumuz rapor, bu burslardan yararlanıp Amerika'ya giden gençlerin kurduğu Türk - Amerikan Field Servis Derneği Araştırma Komitesi tarafından hazırlanmış olup, bu bursların nasıl bir beyin yıkama aracı olduğunu ortaya koymakta ve Türkiye'nin çıkışlarıyla bağdaşmayan bu eğitim programının ilgasını öncermektedir.

AMERİKAN Field Servis bursları ilk olarak 1947 yılında Amerika ile baza Avrupa ülkeleri arasında Üniversiteli öğrencilerin mübadelede şeklinde başlatılmıştır. İki yıl sonra alınan bir kararla bu bursların Üniversite öğrencileri üzerinde yeterince etkili ve faydalı olmadığı ileri sürülmüş ve bursları katılma yaşı 16 - 18 olarak tesbit edilmiş ve bursiyerlerin lise öğrencisi olması şart koşulmuştur.

Özelikle geri kalmış ülke gençlerini hedef alan program, Türkiye'de ilk defa 1953 yılında Robert Kolej'deki iki Amerikalı öğretmenin çabasıyla başlatılmış ve kısa zamanda Amerika'da yaygınlaştırılmıştır.

Öğrenci Seçilmesi

Burslara müracaat eden öğrenciler önce orta seviyede bir İngilizce testine tabi tutulmaktadır, daha sonra aynı burstan yararlanarak Amerika'ya gidip dönmüş Field Servis Derneği üyelerinden kurulu bir komite tarafından yapılan mülakatla seçilenektedir. Aday öğrenci ile ilgili bazı formlar da doldurulduktan sonra adaylık dernek tarafından New York'taki genel merkeze bildirilmektedir. New York'taki profesyonel bir kadro, adaylar hakkında gönderilen bu gizli raporları, misafir öğrenci almak isteyen allelerin durumlarını inceleyerek, çevre ve Bölge Özeliliklerini göz önünde tutarak kendi kıstaslarında son bir değerlendirme yapmakta ve burstan yararlanacak öğrencileri tesbit etmektedir.

Bursu kazanan öğrenci önce Robert Kolej'de dört günlük bir arıyanasyon kampında eğitilmekte, kendisine Amerika'ya, Amerikan gelenek ve görenekleme ait bilgiler verilmektedir.

Amerika'da kendisine uygun

gördilen şehir ve aileye giden öğrenci New York Genel Merkezinin gizdiği ilkelere içinde hareket etmek zorundadır. Orada bir Amerikan ailesinin yanında misafir edilmekle birlikte, AFS'nin mahalli temsilcisi ile sürekli ilişkili halinde olması gerekmektedir. New York merkezinde profesyonel kadro, o yıl Amerika'da bulunan misafir öğrencileri bölgelerde onlara sürekli mektuplaşmak görevini yüklenmiştir. Ayrıca genel direktör, her ay bütün öğrencilerle standart bir mektup göndererek belirli konulara değinir.

Genel merkez, ayrıca, periyodik bir dergi yayınları ve öğrencileri gönderir.

Misafir giden bursiyerin başlica görevlerinden biri, Amerikalıları okul içi ve okul dışındaki faaliyetlerine azami derecede katılmak, bulunduğu gevreye içinde girmek, oradaki gelenek ve göreneklere aşşarak, o hayatı adapte olmak ve Amerikan toplumunu benimsemektir. Öğrenci gerek yazılı, gerekse sözlü olarak buna zorlanır, ve kendisini böyle bir sorumluluk altında görür. New York merkezi, oradaki temsilciliği aracılığıyla og-

Field Servis bursuya göttürilen ilkelere çoğu resimde görüldüğü gibi daha çok az gelişmiş ilkelere çokluclidur ve orada beyinleri yıkanmaktadır.

Field Servis Raporu

resminin durumunu hakkında söyleli rapor abr.

Öğrencinin görevi

Hangi sınıfından giderse gitse, öğrenci orada lise son sınıfı okuyacaktır. Kendilerinin sunuguna göre, «lise son sınıfı öğrencileri, okulun en aktif öğrencileridir, giden öğrencinin de hizmetli hayatı stüdyosunda faydalıdır.» Öğrencinin orada almak sorunda kaldığı dersler, Amerikan tarihi, İngilizce (İngiliz - Amerikan edebiyatı) ve beden eğitimi dir. Ayrıca «Amerikan Hükümeti» isimli bir ders, birçok öğrencilere mecburi tutulmaktadır.

Sosyal hayat bakımından öğrenci bir yıl süreyle gayet renkli bir yaşamı sunulmaktadır. Öğrenci hemen hemen bütün eğlence gruplarına ve toplantılarına davet edilir. Özellikle genel kalmış ülkelerden giden öğrenciler bu eğlenceli, danslı, neşeli hayatı fazlaıyla kendilerini kaptırırlar.

Yıl sonunda New York tarafından hazırlanan program çerçevesinde öğrenciler Amerika'ya çeşitli yerlerinde gezdirilir. Döndükte, dünyanın her tarafından gelen bursiyer gençler, üç - dört gün süreyle bir araya getirilir, onlara konferanslar verilir kendilerinden geçirdikleri bir yıl hakkında ne düşündükleri sorulur. En sonunda çeşitli taşınrılar öğrenciler kendi ülkelerine gönderiliir. Bir süre sonra her öğrenci hakkında, genel çok güzel tutulan bir rapor New York tarafından gönderilir ve bu rapor öğrencinin dosyasına konur.

Para kimden?

Her bursiyer kendi mali yeteneğince bursa katılır. Öğrencinin verdiği para burs maliyetini karşılamadığından, misafir öğrenci kabul edecek Amerikan çevresi de kendi arasında bir miktan para toplayarak bunu New York merkezine gönderir. Bu kaynakların dışında Field Servis'e yardım yapan çeşitli vakıf ve fonlar vardır. Amerika'nın zengin işadamları da AFS'ye önemli mali katkıda bulunurlar. Hepsinin ötesinde, Amerikan Hükümeti de AFS'ye yükü bir yardım yapmaktadır.

Olumsuz etkiler

AFS'ye yön veren esas grup, Mütevelli Heyeti'dir. Bu heyet içinde Amerika'nın birçok işadamı yer almaktadır. (AFS'nin Türkiye işlerini yürütten Türk - Amerikan Field Servis Derneği Başkanı da bu mütevelli heyetin üyesinden biridir.)

Az gelişmiş bir Bükeden Ame-

rika'ya giden Türk genci, kendi geldiği ortamdan çok farklı bir refah düzeyiyle karşılaşmaktadır ve bu durum kendisinde genellikle hem kişisel, hem de ulusal bir aşagılık duygusu yaratmaktadır. Bu duyu çoğu kez öğrencide kendi ülkesini beğenmemek, geri ve zavallı bulmak, hatta küfürsemek gibi zararlı ve yıkıcı etkiler yaratmaktadır.

Çok farklı bir toplumdan gelen Türk genci, Amerikan kültürünü benimsenmekte birbir güçlüğüne karşılaşmaktadır, kendi öz kültüründen fedakarlıklarla bulunmaksızın, karşılaşlığı yeni kültür ve gelenekleri hizmetebilmesi imkansızlaşmaktadır, kendisinden tavizler vermeksinin yeni çevresine uyamamaktadır. Bu etken, genelde bir kültür yabancılığının doğurmaktır ve onu bir ikilemin içine itmektedir.

Kız - erkek ilişkilerinde hiç alışmadığı bir serbestlikle karşılaşmaktadır, önceleri kız arkadaşlarına karşı nazi davranışının gerektiği bir türlü bulunmamaktır, zamanla bu konularla güven kazandıkça bu kez de yılın verdiği bilincin birliğinin efsanevi dürüslüle sorumsuzca davranışmaktadır.

Yankee propagandası

Amerika'da okumağa mecbur tutıldığı Amerikan tarihi, edebiyatı, hükümeti gibi derslerin başında aldığı dersler, bizim liselerin fen ve edebiyat dallarında okutulan derslerden daha hafif olduğundan, eğer Türkiye'de lise son sınıfı okumamışsa, yetersiz bir lise öğrenimi yapmasına sebep olmaktadır. Bu da gencin önceden tasarladığı meslek dahıa girmesini güçlitmektedir.

Misafir bulunduğu Amerikan ailesiyle birlikte pazar günleri kılıçeye gitmek zorunluğunu kendisinde hissederek ve başka dini en doğru olarak bellənmiş insanlar arasında yaşayan genç, bu faktörün de olumsuz ve yineki etkililerini hissetmektedir.

Gence sunulan hayat koşullarının yanı sıra her fırsatta çeşitli usullerle Amerikan iktisat ve siyaset mekanizması hakkında kendisini etkileyici propaganda yapılmaktadır, daha çok denecek yaşta kendisinin Amerikan hayranlığı olması için çeşitli fikir enjeksiyonlarına maruz bırakılmaktadır. Bütün siyaseti ve ekonomik sistemleri, olayları, bir Amerikan gözziyle değerlendirmeye, yorumlamaya alıntılmaktadır. Yani oraya giden genç öğrenci indoctrine edilmeye çalışmaktadır.

Bu kişisel faktörlerden dolayı, AFS programı, Türk bursiyerleri için zararlıdır. Bunun di-

Ulusal onur meselesi

1954'te Suriye ve Lübnan'da bir geziye gitmistim. İlgimi çeken kitabı vitrinlerde Marks'ın, Engels'in, Lenin'in ve Nasır'ın resimleri yer almıyordu. Sosyalizmi anlatan temel kitaplar da Arapçaya çevrilmiştir. Arap gençliği, bilimsel sosyalizmin temel kitaplarını okuyor ve bilgi ediniyor. Gördüğüm kadasıyla ne yasaklıydı, ne koğuşturma.

Aynı yıllarda ise, bizde, sosyalizm 5. Tümüden ölüm bezeniyordu. Menderes Fasist İtalyan Kanunu'ndan aktarma, Türk Ceza Kanunu'ndan 141 ve 142 nci maddelerini değiştirdi, ölüm cezası bile kaldırılmıştı. Nuri Es Salt'le elele vermiş, Orta Doğu'da komünizmin kol gezdiğini öne sürüyor, birkaç dolar alabilmek için yurtiusuza. NATO'ya giriş, Bağdat Paktını kurus bu yılların tırıldır. Hapishaneler, Komünizmle mücadele edenlerin dohuydu. 1952 tevkifi ile 167 kişinin üzerinde tutulması, Orta Doğu'ya komünizm sizmalarının örneği olarak gösteriliyordu. Düşünce özgürlüğünün kaldırılması, yabanç sermayenin bağımlı olarak bir ülkeye gitmesi, emperyalizme kuşak aymalar, baş paktılarla giterek ülkeyi bağımlı hale getirmeler, Menderes yıkıldıktan sonra Yassıada Duruşmalarında dile getirilmedi. Hatta böyle bir konunun bulunduğu hatırlanmadı bile. 27 Mayıs Devrimcileri NATO'ya Cento'ya bağlı olarak geldiler. Mahkemelerin karşısına «sanıklar da bağlı olmayaarak getirildiler.» Şimdiye Devrimcilerden birçoğu böyle konulardan haberli olmadıklarını söylemişlerdir. Yeniden yeniye öğrenip, o zaman farkında olmadıkları bu konuların parlamentolarda savasmasını veriyorlar. Bu da bir aşanadır. Acaba Sami Salim Başol o günlerde bunları biliyor muydu?

Bugün fikir özgürlüğünü ve emperyalizmi anlatabiliyor muyuz? Somut olarak anlatabildiğimi sanıyorum. Fikir özgürlüğü demokrasilerde, kapitalizmin ve sosyalizmin rahatça, kanuu korkusundan sakıncaşız konuşabilıldığı oranda vardır. Kapitalizm, alabileğine tartışır da, sosyalizm tartışılamazsa, fikir özgürlüğünden söz etmek mümkün değildir. Bilimsel sosyalizmin birçok kitapları hâlâ yakalanma tehdidi altındadır. Yeni yakalamalar koymak için siyasi iktidar bocalamaktadır. Ülkemizde fikir özgürlüğünden yana görünen partiler, siyasi iktidarı kurarken, «komünizme gerektiği kadar mücadele etmedigini» öne sürmektedirler. Siyasi iktidar da bu yaygın kinamaya karşı «Anayasası Nizamı Koruma Kanun Tasarısını» Meclis'e göndermek suretiyle savunmuştur. Siyaset yapma iddiasında bulunup halkın karşısına lider diye çıkanların, bilimsel sosyalizmde fikir olarak nasipleri kitter.

İçerde (yurdun içinde) komünizm adında mevhum ve mehüm bir düşmanı icat etmişler, onunla mücadele edilemediği kabahatini birbirlerinin üstüne yikarak geç-

ip gidiyorlar. Kimse de, düşman diye tanımladığı komünisti elinden tutup, işte bununla mücadele edecekse, diye gösteremiyor. Ülkemizde, uzun yıllardan beri komünizm tehlikesi var, fakat komünist yoktur. Tuvaletiere orak — şeksi resmi çizerek Sanat Okulları öğrencilerini de hapislere takamıyorlar. Bu işin mucidi olan profesyoneller de, bundan bıkmış benzerler. Bir tek gayretli Faruk Sükan vardı. O da, olindeki bütün gizli polis raporlarını, gizli polis güvenliğine rağmen, kaldırımdan birkaç ay sonra, komünist bulamadan ayrılacaktır. Komünizmle mücadelede körbügüsü seçim sonrasına kalaraktır.

İktidarın başına göre, Türkiye'nin bağımsızlığını söylemek «bültanıdır. Türkiye bağımsız mı, değil mi, diye bir tartışma açılamaz. Böyle bir tartışma açmayı komünistlikle bir görür. Bunu açık söylemiyor ama, kapalı olarak söylemek istediği de bu.

Bağımsızlık (yani istiklal-i tam'dan) yana olsalar sorularını iyi anlatabiliyorlar mı? Halka ulusal bağımsızlığı ve emperyalizmi tümüyle anlatabiliyor muyuz? Üzerinde durulacak budur. Atatürk'ün 1922'lerde anlatabildiğini biz 1969'larda anlatabiliyor muyuz? 1 Mart 1922'de, Büyük Millet Meclisi'nin üçüncü toplantısında Ataturk sunular söyleyiyor:

— Bugünkü uğrampaşalarının geyesi istiklal-i tamdır. İstiklalimizin tamamlığı ise ancak malli istiklal ile mümkünür. Bir devletin maliyesi istiklalden mahrum olunca, o devletin bütün hayat kollarında istiklal meflütür.

Bugün Ülkemizde tam bağımsızlık (istiklal-i tam), mücadelede verenler hırızmaktadır, ellerinden geldiğince de içeri takılmaktadır. Atatürk'ün 1922'lerde gösterdiği ulusal bağımsızlık, tam bağımsızlık çizgisinin üstü örtülmektedir. Yani bir anlaşımda ulusal onurumuz kırılmaktadır. Bir tilkinin 47 yıl içinde ulusal onuru bu kadar zedelenebilir. Ulusal onuru savunalar da, halkın ilgisinden bu kadar uzak kalabilirler. Uluslar, ulusal onurlarını yitirdikleri zaman, Tanrı korusun, tutsak bile olabilirler. Bir ulus ister kapitalist olsun, ister sosyalist, ta ki, ulusal onurunu yitiremesin! Bunu kez yitirdi mi, artık yine koymak başka şeyi kalmaz. Sanırım büyük Atatürk te bunu yitirmemesi içine girmiştir, «Ne mutlu Türküm diyene...», «Bir Türk diliyaya bedeldir...» gibi sloganlar bulmak zorunda kalmıştır. Ondan sonra gelenler, ulusal onurumuzu kırmak için, «Küçük Amerika oluyoruz», «Amerika bizi birakırsa yaşayamayız...» gibi sloganlar altında bizi birleştirmeye, ulusal onurumuza kırmaya çabşmışlardır.

İkeleri tam bağımsızlık ve emperyalizme mücadele demek olan ulusal onurumuzu kurtarmak çizgisini üstünde birlesmez, halkın dikkatini bu noktada yoğunlaştıramazsa, bizi yesiden Atatürk te gelse kurtaramaz.

Yanda bu bursların bir de siyaset yeri vardır.

Sonuç

Amerika, somürü düzenini sürdürmek için, pazar haline getirdiği, sermaye ve emtia ihraçları yapmayı, ülkelerde çeşitli güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu güçlüklerden biri, ülkenin kilit noktalarında kendi ülkesinin uluslararası çıkarlarına sıkı sıkıya bağlı vatandaşların yer almamasıdır. İşte bu güçlüğü teliafi etme yollarından biri, kendi kültürünü, propagandasını alabildiğine yaymaktır. AFS bursları da, Amerikan emperyalizminin kültür alamındaki faaliyetleri zincirinin bir halkasıdır.

Ornegin, Türkiye'den her yıl 70 civarında dirayeli, kabiliyetli Türk genci Amerika'ya götürürek Amerikan sempatisizasyonunu yapmak istenmektedir. İleride bu sempatisizanlardan bazılarının devletin yüksek kademelevelerine gelebileceği umulmaktadır.

Emperyalist bir devletin, geri kalın bir ülkede karşılaşacağı ikinci güçlük, yetişmiş emeklilerin kithigidir. Amerikalı uzmanların sayıları kendi yatırımlarım ve ticaretini başarıyla yürütüme yetmediği gibi, bu uzmanların isteyeceği sıcretler de çok yüksektir. En iyisi, yatırım ve ticaret yaptığı o ülke de işbirlikçi teknokrat ve bürokrat yetiştirmektedir.

Amerikan hükümeti ve zengin işadamları tarafından destek gören AFS bursları da, hedef olarak, çeşitli ülkelerde işbirlikçi teknokrat ve bürokrat yetiştirmeye yönelik bir hedefin parçasıdır.

İste biz TAFSD Araştırma Komitesi üyeleri, ulusal çıkarlarımıza her seyin fistında tuttuğumuzdan, özgürlük ve bağımsızlığımıza kışkırtıcılıkla ve sansürlü bağlı olduğumuzdan ötürü, Field Servis burslarını Ülkemizin çıkışlarıyla bağdaşramadığımızdan, bu programın ligası gerekligine inanıyor ve bu ugurda her türlü mücadeleyi yapacağımızı azim ve kıvançla belirtiyoruz.

NATO Sahnesinde Oynanan Yunan Tiragedyası!

Sidney LENS

AMERİKAN'ın yörüngeindeki diktatörlüklerin en azılılarında bile demokrasi sözleşgiliinin önünden secedeyle kapanan kapana; hiç değilse Amerikan kamuoyunu uyutmak için metazorı bu. 21 Nisan, 1967 darbesi üzerine Yunanistan'da kurulan totaliter rejim de bu kurulan dışına çıkmak söyle durdu, bu vadideki köpeksizliği görülmekle ölümlere vardi. Bakan Papadopoulos mesela, ağızı açtı mı, bilin ki, her cümləde bir demokrasi lafları sokutucak araya; solcuların yüzde kazanacağı bilinen demokratik seçimleri önlemek isten tiptilere girgen, demokrasiyi çala kılıc, lime lime eden o değil sanki.

Baktılar ki İktidarı haramice bırakırmaları kargasında dünne kamuoyunun tepkisi sertleştiyor. Yunanistan'dan turistlerin aygıtı kesiliyor. Papadopoulos'a omuzdaşı İki albay, alelacele hazırladıkları bir anayasanın, söyle demokratik, böyle demokratik! diye halka yutturmayı kalkıştılar. Sonunda, demokratlığı filan bir yana, bu anayasanın geçici diktatörlüğü silmek kılmak için hizalanmış bir oyuncu olduğu anlaşıldı. 1968 Eylülünde, özgür tartışmayı yasaklayan sıkı yönetim altında Galaverell bir seçim yapıldı, anayasa da sözde yürürlüğe girdi. Ama anayasanın konusuna, toplama özgürlükleri gibi demokratik hakları ilgili milletvekillerini ipliklendiler. Uyguladıkları yok.

Papadopoulos'un bu anayasayı ele - günde açıklamak üzere düzenlediği basın toplantısında ben de vardım. Saçları tıte seyrelmiş, kısa boylu bir adam; ilkin hızları tava getirmek için aşağıdan aln gibi yaptı, sonunda laftı ister beşenin, ister beşenmeyin! Bana viz gelir! dedeğe getirdi. Hele bir Amerikan muhabirinin Anayasamız hükümlü devirmeye teşebbüs etmiş kişileri siyasete girmekten akıyan maddesinin kendisi ve arkadaşlarına da raci olup olmadığını sorması üzerine fena halde nevri döndü.

Toplantının başındaki kırk dakikalık giriş konuşmasında, amacının demokratayı demokrat düşmanlarına karşı korumak, siyasi huzuru sağlamak, siyasi partilerin sayısını azaltmak ve siyasi çekimlerin sokağa düşmesini önlemek olduğundan demeर्यdu. O konuşurken, elimizdeki güzelim anayasanın metni yoktu, sonradan dağıtıklarında, özgürlük fistline çektiği söylevin aşır fash olsadığını gördük.

Bir kere solcu partilere hayat hakkı tanıtmıyordu. Ad değişti-

rip siyasete karışmaya kalkarlar diye de, böylesine kurulacak partileri yasadığı ilan etmek fizre bir anayassız mahkeme de dünlenenecekti. Bütün bellibaşlı maddeler demokrasije bağlılık sözleriyle bağlıyor, sonunda demokrasiyi ayaklar altına alıyor. Mesela 14 fanel maddede basının hür olduğu söylendikten sonra, hemen ardından su cüml-

le geliyordu; ana açıkçası isyan kar veya rejimi veya devrimde matuf sosyal nizamı devirmeye matuf veya maneleketin toprak bütünlüğüne karşı yönetilmiş olmak, veya yükseltik yaratılmak veya vatanı ihanesi suçuna teşvik mahiyeti taşımamak şar-

YUNANİSTAN'DA ALBAYLAR CUNTASI

— Demokrasinin beside demokrasiyi boğazladı —

tuya. Bu kayıtiamaların ağırlığı altında basın hür olmasına hürdü, ama basın, sadece hikmet bildirilerini yayımlamakta hürdü.

18inci madde, toplantı özgürlüğünün gülence altına alıyor, derken devlete açık hava toplantılarını yasaklama yetkisi bağılıyordu. 19.uncu madde dernekler kurma özgürlüğünü garantiyor, sonra da bu derneklerin rejimin ikelelerine aykırı olmaması şartını koşuyordu. Ayın 14. madde işçi sınıfının grevlerini yasallaştırmayı, ama bu grevleri siyasi sebeplerle yapılımın olmayacağından, Toplu sözleşmeler bakanın imzam olmadan kesinlegenedigine göre, her grev kendiliğinden hükümete karşı yöneliyor, dolayısıyla siyasi nitelike büründü.

Anayasadan murat, dünne kamuoyunu yastırmak, bir yandan da askeri rejime bir ö-

ğide halkın desteği kazandırmaktı. Şunu da belirtelim ki Papadopoulos takımının İktidara geliş usulü akyarlıydı, CIA'nın rüzzasız olmadan becermişlerdi bu işi. Ashunda CIA masum filan değildi tabii; 28 Mayıs seçimlerini Papandreou'nun kazanması İhtimaline karşı CIA kiral ve sağcı generallerle birlikte bir iki sonrası için bir darbe hazırlığı içindeydi. Yeni yetme albaylar CIA ve kukularını oyun getirmiş, atlatmışlardır; karşılıklıkları güçlükler de bu yıldız dendi.

Darbeci albayları 8.000 subaydan sade 300'ü destekliyordu, ne sarayda, ne polis içinde, ne devlet dairelerinde ne de hukuk arasında adamları vardı. Tamamen kişiler de değildiler. Bu yüzden işlerin buyruklarla yürütmesini sağlamak için en olmadık devlet adresine kadar gözellişli asker yollamak zorunda kaldılar. Yeşil koyverilmiş bir siyasi hükümlü, ilk tutuklanışında polisin kendisine pek kötü davranışmadığını, subaylar boy gösterdikten sonra dayak ve işkence fashının başladığını bana anlattı. Cuntanın ilk ieraati da dost kazandırıcı olmaktan bir hayli uzaktı. 7000 siyasi hasım tutuklanmış, 2.000 den fazla berbat iki adaya, Yiaros'la Leros'a sürülmüşü. Çoğu bununca iskenceden geçirilmiş, kadınların parmakları kırılmış, erkekler elleri arkalarına bağlı, ayakları yere gitmeye degnek fizre koluk altlarından duvara asılmışlardır. Olup bitenler dünne basınına sizmiş ve Milletler-arası Genel Af Örgütüyle Kızıl Haç incelemeleye girmiştir. Genel Af Örgütü soruya cektiği çeşitli tankların ifadeleriyle işkence yapıldığını saptadı. Buna karşılık Kızıl Haç, Yiaros ile Leros'da işkence yapılmadığı sonucuna vardı ve kent cezaevlerinde de hükümlülerin acıyla hakyarışlarını kimse duymamış olduğu için, bu konuda yeterli kanıt bulunamadığını açıkladı.

Grevlerinin rejime bağlılığını zoruna sağlamak fizre bas vurulan bir çare daha vardı, herkesin siyasi masumiyetini saptayan belgeler imzalatılıyordu. Anasının, babasının, akrabalarının, arkadaşlarının adlarını saydırıyorlar, bunlardan kimlerin, İkinci Dünya Harbi sırasında bütün Yunanistan'ın arkaladığı EAM direğin hareketi de dahil, komünist ve komünist eğilimli örgütlerde katılmış olduklarını soruyorlardı.

Gizli polis üniversitelerde kolejlerde, toplantılarla girişiyorlar,

arkadaşlarını kuşkırtıyor diye öğrencileri kitaplardan, fakülte yapılarından zoria dışarı çıkarıyorlardı. Kentlerde ve eyaletlerde subaylar yönetimini devir almışlar, sendika kongreleri iptal edilmiş, basma sansür konmuş, partiler dağıtılmıştı. Sizin anlayacağınız, albaylar demokrasiyi kurtarıyoruz bahanesiyle demokrasinin canına okumuşlardır.

Diş dünyasının baskısını umursayan diktatörlükler yok değil. Ama tegmenliğinde Yunanistan'ın Mussolini'si olacağım diye tafra satan Papadopoulos'un durumu bu kadar sağlam

olmaktadır uzak, Yunanistan'ın ekonomisi hiç de içacıçı değil. İthalatı ihracatının üç katı, yılda 700 milyonluk bir ticaret açığı var, bunu turizm gelirleriyle de dış ülkelere yerlegmiş 30.000 Yunanının yoldadığı havalelerle, dış yatırımlarla, dış yardımalarla, ticaret filosunun gelirleriyle ve dış borçlanmalarla kapatılmaya çalışır. Bu yıl turizm bir hayli yavaşlaşdı. İş kaynakları cihizledi. Bütün bunalımların yanı sıra, halkın güvensizlikten parasını yanında eklememesi enflasyona yol açtı. Hükümet bütçeyi dengelediğinden dem vuruyor ama, ekonominin gelişme hızı yarı yarıya düştü.

İşsizlik emek günde 10'luk yüzde 10'una yükseldi. Bir yıl önce yüzde 15 gelişme hızı kaydeden sanayi, yüzde 1 oranında tekendi kaldı.

Basın Bakanı Stamatopoulos,

ANT'in yeni kitabı

Venezuela Gerilla Hareketi'ni yöneten ve «Yeni Che» diye anılan Douglas Bravo, Milli Kurtuluş Cephesi'nin kuruluşunu, Komünist Partisi ile anlaşmazlığım, Küba ve diğer Latin Amerika ülkeleriyle ilişkilerini açıklıyor. Lüks krombe hır reaksiyon ofset kapak içinde 128 sayfa 5 Lira ■ Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI - P.K. 701 - İstanbul ■ Ankara Dağıtım: AYDIN KİTABEVİ ■ İstanbul Dağıtım: GE - DA ■ Ege Dağıtım: DATİC

SÜRGÜNDEKİ KRAL KONSTANTİN
— Maskara olan bir aristokrasi artığı —

Gerek
Yunanis-
tan'da
gerek
yabancı
ülkelerde
fasist
Yunan
cuntasma
karşı
direniş
gün
geçitkçe
kuvvetlen-
mekte,
gösteriler
birbirini
kovalamak-
tadır.

Ölümsüztür, hursuzlığı önelediği, diye böbürleniyor, ama askeri kılık maaşlarını kaşa göz arasında iki üç katına çıkarmaktan geri durmadı, subaylara devlet kesesinden ever yapmayı, bedava telefon, otomobil veriliyor. Stamatopoulos Herkes istedigini söylemeyece hür, sansür yok, diye dursun, gazetelerden mimiller temizlenmiş, gericide kalanlardan da hükmete dil uzatmağa yeteneler os saat damla boyuyorlar. Gazetelerin toplatılması ahal-i adiyeden. Yeni hapisten çıkmış bir kişi yakında bana, Hapisten çıktıktular, ama kavuştuğum hürriyet hapiste olmamaktan ibaret bir hürriyet, dedi. Bürosunu kapatmışlar, iş vermiyorlarmış, iki aydır dörttfir sorguya çekilmiş. Benimle Anayasa meydanimdaki bir kahvede bulugmağa gelenler, yolda otobüs değiştirmek, mağazaların ön kapısından girip yan kapılarından sivilarak, daha böyle nice James Bond'vari oyular oynayarak polisi atlatıklarını anlıttılar.

Ozgürliğin yitirilmesi sade kasası planda değil, ekonomi üzerinde de yükselişler doğuyor. Yunanistan 1952'den 63'e dek tutucu yönetmeler sırasında söyle söyle ilerlemiş, Papandreou'nun azбуğuk sosyal adaletçi yönetiminde de kalkınma hızının bir hayli artırmıştı, adam başına yılık gelir 700 doların üzerine sıçramış fizreydi. Belki de bir sola açılma hareketi köhnenmiş kuruluşların yıkılmasına et verecekti.

Köylüler böyük - borçlu, dağınık tarialarda çift sürüyor, birbirinden uzak köylerde yaşlıyor. Dağınık tariaları birleştirme, kooperatifler kurmak şart. Kentlerdeki 970 dolarlık düzeye karsılık, köylerde adam başına yıllık gelir 380 dolar.

Yunan işçisi alabildiğine adatsız bir gelir dağıtımının kurban olmuş. Amerikan kaynak-

larına göre, 1967'de fabrikaların toptan üretimi yılda yüzde 10 oranında artarken, yeni iş açılma oranı yüzde üçüncü gezmemiş. Namusu sendikaların direnci bu dengesizliği önyelebiliyor ama, Yunan Sendikalar Konfederasyonunun başında Fotis Makris diye bir düzenbaz var. Yillardır Amerikan İşçi Federasyonu'na uşaklı ediyor. Öyle bir dolap gevirmiş ki sendika aidatları doğrudan devlet kasasına toplanıyor, hükümet de bunları sendikalar arasındaGLEştiriyor. Serkeşgen sendikaların parasını da dileği zaman kesiveriyor.

Yani, özgür sendikalar olmamığına ve sağlam bir köyü hareketi belirmediğine göre, sağcılar, generallere, saraya karşı duracak bir güç kaynağının yoktu ortada. Andreas Papandreou böyle bir denge unsuru yaratmağa çalıstı, gençlik ve genç subaylar arasında ve son zamanda da İşçi Federasyonu içinde bir hareket temel kurmayı denedi. Sağlam bir sol kanat olmadıkça, Yunanistan kendisi içinde kokusuna mahkündü. Şimdi bu Sol'un diktatörlüğe karşı gizli mücadele stras-

da oluşturulması gerekiyor. Böyle altı grup var şimdiden, toplama süreci içinde. En önemlileri Papandreou'nun Demokratik Savunma Cephesiyle yurt dışındaki komünist hareketi içinde yer alan üçüncü hiziplegme tarihînmiş olan Komünist Yurtsever Cephesi.

Yarın ne olacağımı kimse bilmiyor. Bir çok kişiler Robert Kennedy Başkanlığını seçerse, Amerikan tutumu degişir, diktatörlüğü baskı altına alır diye umdular. Ama daha gerçekli Yunanlılar kendi halklarını kendi davranışları için doğruluk üzere seferber etmedikçe, dışardan kimsenin dertlerine deva bulamayacağını kavramışlar. Gerilla tipi bir harbin patlak vereceği şüphei, ama öğrenciler yeniden canlanıyor ve işçiler arasında da gizli örgütleşme başlamış durumda. Elindeki bütün diktatörlük araçlarına rağmen Papadopoulos'un halkın arası söyle ağık, bu gülcüler harekete geçerek bir olay, hazırlı de kolundan bir anda alaşağı edebilir.

Amerikan «The Progressive» dergisinden
Çeviren : Can YÜCEL

Venezuela'da Diyalog ve Douglas Bravo

DOUGLAS BRAVO
— Diyalog mu, savaş mı? —

Hüseyin BAŞ

DUNYANIN başta petrol ve demir olmak üzere doğal kaynakları barındıran en zengin ülkelerden biri sayılan Venezuela'da mart seçimlerinden bu yana silahlı bitenler, bir süreliğine dünyanın çeşitli başkentlerinde ılığlı izlenir olmuştur.

Martta yapılan başkanlık seçimlerinde oyların yüzde 30'unu alarak seçilen Hristiyan Demokratlar'ın adayı Rafael Caldera'nın, sefeleri Betancourt ve Leonin Birleşik Devletler'e tamamen bağlı, yüzde yüz anti - sosyalist ve o ölçüde fasist politika çizgisinden ayrılarak, Sili örneğinde olduğu gibi, üçüncü yolu tutmaya, sadece Venezuela'nın değil, Latin Amerika'nın tümüne ilgilendiren temel stratejik tartışmalara, giderek sürtüşmelere yol açmış görünmektedir.

Seçim kampanyasında anti - sosyalist sloganlardan dikkatle kaçan Caldera, bu eflâhın tavrusu, seçildikten sonra da sürdürmüştür. Miraflores Sarayı'na yerlesir yerleşmez, 1962 yıldan bu yana «kanunu düş» iban edilen Venezuela Komünist Partisi'nin yeniden demokratik düzene içinde yerini almasına izin vermiştir. 1964 yıldan bu yana silahlı eylemlerden vazgeçilmesi, yönetimle diyalogun kurulması şeklinde belirlenen demokratik barış politikasına taraftar olan Venezuela Komünist Partisi yöneticileri, Caldera'nın tutumunu olmuşlu karşılıyarak, gerilla liderlerinin katıldığı bir dizi gizli toplantıdan sonra, 1962'de Romulo Betancourt'un yönetimine karşı başlatılan silahlı harekete sara verilmesini kararlaştırmışlardır.

Reuter'in başkent Caracas'tan verdiği bir habere göre, «Ulusal Kurtuluş Silahlı Kuvvetleri - FALN», Caldera yönetiminden, Küba'nın askeri danışmanların Havana'ya dönmemelerini sağlayacak imkanların tanınmasının istenmiştir. Yine aynı kaynağa göre, Venezuela Komünist Partisi yöneticileri şimdiden demokratik düzene ve ekonomik çerçevesi içinde yürütücekleri politikayı saptamak amacıyla başkent Caracas'ta toplantılar yapmaktadır.

Ote yandan, Caldera'nın ülkeydeki gerillas hareketini sona erdirmeye yönelik «silahlı diyalog» politikası, Komünist Partisi'nin de bu teklifi olumlu karşıdaası, Latin Amerika'da tek gizaryolu «silahlı mücadele» olduğunu savunan Castro'lılar arasında 1967'de kopmaya kadar varan sürtüşmenin yeniden alevlennmesine yol açmıştır.

Bati başkentlerinde, Moskova'nın bir zaferi olarak görülen son gelişmenin, Venezuela Komünist Partisi ile Küba ve partisinin silahlı mücadeleyi sürdürmeye kararlı olan Douglas Bravo gibi gerilla liderleri arasında zaman var olan anlaşmazlığı, daha da kökülemezi mümkün kıldı.

Ote yandan, son gelişmelerin, Moskova ile Havana'yı, Latin ülkelerinde izlemesi gereken strateji konusunda da yeniden karşı karşıya getirmesi beklenebilir.

Venezuela'da silahlı hareketin 1962'den bu yana geldiği yere ve başarı şansının olup olmadığı sorusuna değinmeden önce V.K.P. yöneticilerileyi Castro'lı hareketten yana olan

liderlerin ve bizzat Havana'nın stratejiye ilişkin düşüncelerini özetlemekte yarar vardır.

V.K.P. Genel Sekreteri Gustavo Machado'ya göre, sosyalistler bu yeni ortamda seslerini yeniden etkin biçimde duyurabileceklerdir. Son mart seçimlerine istişleme için Birlik - U.P.A. adıyla katılmış ve senatoda 1. mecliste 5 sandalye elde etmiş olan V.K.P. için önde mutlaka değerlendirilmesi gereken bir fırsat vardır. Başkan Caldera yeterli derecede kuvvetli olmadığı için, iteri güçlerin ortak bir program çevresinde toplanaları yönetimde etkin olabilir. Buna karşılık, dışarıdan ithal edilen «silahlı hareket», tipki Bolivya örneğinde olduğu gibi, başarı sağlanamaz. Kaldı ki, Venezuela'nın bugün içinde bulunduğu şartlar, «silahlı bir hareket» için elverişli değildir.

Ote yandan, Havana'nın, özellikle Che Guevara'nın Latin ülkeleri için önerdikleri strateji bilinmektedir. Silahlı baskılarda - köylerde gelişme ve yaygınlaşma - Che'nin de yitimle «Vietnamlılar yaratmak».

Bununla birlikte, Che'nin tezlerini Venezuela'da bugün Komünist Partisi'nin görüşlerine katılmayan «silahlı hareket» liderlerinin tümü tarafından kabul edildiğini söylemek de mümkün degildir. Gerçekten de, bir süreliğine spektaküler başarıları yansıra, Venezuela gerçeklerinin marksist açıdan çözümüne ilişkili düşünceleriyle Latin Amerika'nın yeni Che Guevara'sı diye adlandırılan Douglas Bravo, silahlı mücadeleyi bırakmaya kararlı olmakla birlikte, Havana'nın tezlerine de bütünüyle katılmamaktadır.

Beşinci bölümde, Havana'nın ilgili kitabunda da görüleceği gibi Douglas Bravo, Che'nin «gerilim» gelişmesi ve zaferle ulaşması için en uygun ortam köy kitlelerinde. Hareket, kendisini yozlaştrarak sentlerden uzak kalmadır. Düşüncelerine karşı makta. Gerçekten de Bravo, silahlı hareketin en iyi durumda olduğu Falcon bölgesinde bile «şayili» kitlelerinin harekete katılmaması sağlanamadığını itiraf etmek ve natosunu cogu kentlerde yaşayan Venezuela'da kentlerin asla ihmal edilmemesi tezini savunmaktadır. Bravo, bir bakma, Komünist Partisi'nin görüşleriyle Castro'lıları uzağınca, silahlı mücadelede doğrulanlığı kadar kentlerde de yürütülmemesini öngormektedir.

Basta V.K.P. olsak üzere silahlı hareketin bir kısmı liderlerinin Caldera'nın «diyalog» programı olumlu bir cevap verdikleri su meraça çağrıya uymak bir yana, bu hareketin silahlı mücadelede suchayarak silahlı eylem birakmak kararlı olanların başarılı sansı ne olacaktır. Son zamanlarda 5 köy ve 40.000 nüfuslu bir şehri ele geçiren Bravo gerillaları, diyalog kurulmasından sonra silahlı hareketi sürdürmek iga kentlerden yine yardım görebilecekler midir?

Demokratik barış düzeni ortamında sabır, adım adım emperyalizmin kalelerini ele geçirirmeyi amaçlayan yol mu, yoksa silahlı hareket mi?

Bunu zaman gösterecektir.

GENÇLERİN ÇELENGİ SINGER FABRİKASINDA
— İşçi - gençlik dayanışması yabancı sermayeyi korkutuyor —

SÖMÜRÜCÜ SINGER İŞÇİYE YİNE DİŞLERİNi GÖSTERDİ

Osman S. AROLAT

• Yedi arkadaşları işten çıkarılan ve polis zoruya çalıştırılan Singer İşçilerinin çağrısi üzerine devrimci gençlik harekete geçti.

Izmit - İstanbul arasında yüzce yakın montaj fabrikası vardır. Bunlardan yabancı sermaye yüzde 90'ı asgalar bülümüktür. Ve karar doğrudan transfer edilebilme ve transfer oranının artırılabilmesi için türkçe çeşitli düzenler kurulmaktadır. İhtira berat (patent), kullanma hakkı (royalty), alametli farika, teknik bilgi (know how) ve ustalık haklarıyla ilgili olarak 152 anlaşma ile halkımız iliklerine kadar soyulmaktadır.

İşte bu oyunların döndüğü, büyük kârların yabancı trösterler adına çeşitli kılıflarla dışarıya transfer edildiği montaj ve ambalaj sanayii ülkemizde birçok dala büyük bir huzursuzluğun esigidedir. Bunun bir sebebi, ülkemizin belli bir satın alma gücü olması ve bu nokta geçidikten sonra kârda büyük düşmelerin meydana gelmemesidir. Ki bu montaj sanayisinin kendi çelişkisidir.

Bu sebepten bu farkı kapatmak için ya işçiler işten atılır ya da ücretleri artırılmayıp sistemin hatası kapatılmaya çalışılır. İkinci sebepse, bu noktada ortaya çıkar. Bu durumda ve yabancı sömürüyü gören işçiler buna karşı harekete geçerler. Bu sömürüyü kendilerin-

den yana aydınların da yardımıyla emekçi kardeşlerine saatlatmaya başlarlar.

Ülkemizde de birçok alanda hareket bu noktaya gelmiştir. Montaj sanayisinin ülkemizde yerlegin en eski temsilcisi Singer'de bir sürelen beri meydana gelen olaylar da bu açı içerisinde yer almaktadır. Sömürüsünü sürdürmek için türkçe oyunları ard arda deneyen Singer işçiler Japon meziklerine kendi damgalarını vurmalarına, bundan büyük kârlar elde etmelerine radyo montaj gibi yeti dalar aymalarına rağmen istedikleri seviyeye ulaşamamın gaskinhliği içindedirler.

Bu sebepten uyaran işçilerin özgür sendika seçme yolunda yaptıkları çahşmalar engellenmek istenmiştir. Ocak ayında fabrikann Amerikalı müdürü Roosburg'un dört işçiyi işten atmasının sebebi budur. Ve bu işçilerin fabrikayı işgaline, hatta polislerin bombalarına göğüs germelerine yol açan olay özgür sendika seçme isteklerinden doğmuştur. İşçiler bu başarılı direnmeleriyle hem arkadaşlarını tekrar fabrikaya dönmelerini sağlamışlar, hem de istedikleri sendikayı seçme hakkını anayasaya uygun olarak almışlardır.

Ama yabancı sermayenin montaj alanındaki çıkmazı, aradan daha iki ay geçmeden yeni bir harekete sebep olmuştur. Son hafta içerisinde ocak ayı dönenin içinde gelenlerinden yedi, türk bahaneleri fabrikadan atılmıştır. Buna karşılık meydana gelecek olayların önlenmesi ise, 200 toplum polisi ve birçok sivil polisin fabrikada üç gün kol gevşemesyle işçi olarak başarılıdır. Toplum polisleri fabrikann çeşitli kamusallarında makinalar arasında dolasıp işçileri çalıştırırken. İş Kanunu'nun meşhur 17. maddesini ihlal ettikleri iddiasıyla ve randumur eksikliği öne sürülecek yedi işçiyi işten çıkarılmıştır.

Bölgelerdeki bütün fabrikalara «Singerli İşçiler» imzasıyla bir

HAM TOPRAK, Turgeniev, Toplum Yayımları — Rusça asılından Sükrü Kadıogulları'nın çevirdiği bu son romanında büyük Rus yazarı Ivan S. Turgeniev (1818 - 1883) Çarlık döneminin devrimci gençlik hareketlerini ve yoksul halkla yöneticiler arasındaki çatışmayı anlatıyor. Yıllar sonra ülkesinde patlayacak olan devrimi daha o zaman dan görüyor.

MAO'YA TAPANLAR, Yılmaz Çetiner, Altın Kitaplar — Kültür Devrimi'nden sonra Çin Halk Cumhuriyeti'ne ilk defa giren gazeteci Yılmaz Çetiner'in Cumhuriyet'te yayınlanan röportajlarını bir araya getiren kitap için yazdığı önsözde Sevket Süreyya Aydemir, «Yılmaz, Çin'in bir kenarından bambu perdesini açıp da, bizi sokağın gerekleri ile karşılaşırınca, hâkikaten önceki sezemediğim şeyleri de öğrendim» diyor.

GARİBİN HOROZU, Rıfat Ilgaz, Öncü Kitabevi — Toplumcu savasa mizah yazılarıyla büyük katkida bulunan Rıfat İlaz, Hababam Sınıfı, Bizim Koğuş, Geçmişe Mazlı, Sevket Usta'nın Kedisi gibi yapıtlarından sonra yazdıgı bu kitabında, çeşitli hikayelerini bir araya getirmektedir.

HALK ORDULARI, Sükrulan Kurdakul, Ataç Kitabevi — Yılların şairi Sükrulan Kurdakul, milli kurtuluş savası için kaleme aldığı ve bir kısmı da ANT'ta yayınlanmış olan şiirlerini bir araya getirmektedir. İzmir'in İçinde Amerikan Neferi'nden sonra bu şiirleriyle de Kurdakul anti-emperyalist ve sosyalist mücadeleye güçlendir soluk kazandırmaktadır.

«Bu çirkin davranışlar bis birlik olmadıkça daha da şiddetlenerek artacaktır. Bunu önlemek için birlik olarak hareket etmemiz gereklidir... Bizim birliğimiz bütün patronların sermayelerinden daha güçlüdür. Çünkü, biz yaratıcı emeğin sahibiyiz.»

Ayrıca öğrenci örgütleriyle de ilişkili kuran işçilerin çağrısına, Fikir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliği ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nden öğrenciler fabrikaya bir çelenk getirerek katılmışlardır. 20 kadar öğrencinin Kartal'daki fabrikanın bahçesindeki Atatürk büstüne koymak üzere getirdikleri «Zalim patronların yanında işçi kardeşlerimiz birlikte savaşacağınız yazılı çelenk iğrenen temsilciler ile görevli sivil ve resmi polisler tarafından bûste tokyordurmak istenmemiştir. Ancak bahçede toplanan işçilerin alkışlamaları ve çağrımaları üzerine genç temsilcileri engellemelerle alırdılarak fabrikaya girmişler ve çelengi işçiler teşlim etmişlerdir. Çelengi

Türkiye'nin Tek Devrimci Plak Şirketi

AŞKIN PLAK SUNAR

1. ÇETİN ALTAN'ın Eğlenin Yavruları — ağut
2. AŞIK İHSAN'ın soruşturma açılan beş plakı:

  - A) Sen Ey Sevgi, B) Dağdan Dürze, C) Uç Dert, D) Balta, E) Yakındır.

3. AŞIK MAHSUN'ın bütün plakları
4. PERİSAN ALİ'den Uyanıyozu
5. «Küçük Mahsun» ALİ BOYDUKUZUN'ın işli sesinden güçlü plakları

Plakçı ve kitapçınızdan ısrarla isteyiniz!

Genel Dağıtım : AŞKIN PLAK

Doğubank İşhanı Zemin Kat No. 2 Tel : 22 42 81

Sirkeci - İstanbul

Ant Der: 593

PATRONUN ADAMI
— Gençleri gözliyor —

NAZIMIN ÇİLESİ, Rady Fish, Gün Yayınları — Bu kitabı, Nazım Hikmet'in hayatı, sanatı ve kişiliği üzerine yazılmış ilk toplu eserdir. Nazım Hikmet'in 1950'de Moskova Havaalanına ayak bastığı andan ölümüne kadar kendisyle beraber oluşmuş olan Rady Fish bu eserinde büyük Türk ozanının bizler için şimdiden kadar karanlık kalmış olan Sovyetler Birliği'ndeki yaşamını güşüğine çikartmaktadır.

PROLETARYA İHTILALI VE DÖNEK KAUTSKY, V. I. Lenin, Bilim ve Sosyalizm Yayınları — Bu kitapta bir araya getirilen üç yazısı, Lenin'in Büyük Devrim'e götüren koşullar içinde ve devrim döneminde yürüttüğü mücadeleyi yanstan ünlü eleştirileridir. Lenin bu eleştirilerini özellikle İkinci Enternasyonal'ın içinde gelen temsilcisi Kautsky'ye yöneltmiştir. Bu yazılar, sosyalist hareketin tarihi içinde oportünizme karşı mücadelelerin başlica örneklerindendir.

YAĞMA EDİLEN TÜRKİYE, Demirtaş, Ceyhun, Habora Yayınevi — Yazar, bu kitabında, klasik gelişime biçimi modellerine uygun olarak bugüne kadar yapılmış olan uygulamaların nedenin az gelişmiş ülkelerde başarıya ulaşmadığını ve az gelişmiş ülkelerin neden tek yağma kaynağı olduğunu araştırarak «Türkiye sosyalizmi» üzerindeki teorik tartışmalara değişik bir açıdan yaklaşmaktadır.

100 SORUDA MİTOLOJYA, Behçet Necatigil, Gerçek Yayınevi — Yunan ve Latin mitologyasının bir sanat ve edebiyat kültürü için vazgeçilmez yardımcı kaynaklardan biri olduğu düşüncelere hazırlanan bu elkitabında mitolojya hakkında derli toplu bilgi verilmekte, ayrıca kitabı sonundaki alfabetik indeks yardımıyla tanrı, yarı tanrı ve kişilerin, belli başlı terim ve kavramların mitoloğuda tek tek yerleri, önem ve serüvenleri tanıtmaktadır.

teslim alan işçi, diğer işçileri de toplayarak Atatürk büstüne gitmiş ve istiklal marşı söylemekten sonra kısa bir konuşma yapmıştır.

Ertesi gün, işçilerin paydos saatinde tekrar fabrikaya gelen öğrenciler bir bildiri dağıtarak yeni yeni eylemler için direnen Singer işçisinin yanında yer alacaklarını tekrarlamışlardır:

«Direnen singer işçi arkadaş, öğrenci kardeşlerin senin denizinden yanadır. Çünkü, onlar görmektedirler ki direnişin hakk ve yürekli bir direnmiştir. Sen bu savaşınla Amerikan gavuruna ve onun ortaklarına karşı Türkiye işçi sınıfının sefesini koruyorsun. Çünkü artık bütün Türkiye'li işçiler bu sınırları düzeninin hemen sona ermesi gerektiğini anlamaya başlamışlardır... Yaşasın direnen Singer işçileri. Yaşasın Türkiye işçi sınıfı!»

Öğretmenler de kıyma direniyor

Köylülerin, devrimci güçlerle dayanışmasının yeni bir örneği, TOS Malatya Şubesi Başkanı Nedim Şahhüseyinoğlu'nun bir köye sığınan edilerek kıyma uğratılması üzerine yüz'e yakın köy muhtarı ortak bir bildiri yayımlamışlardır. «Ey Anayasadan Yana Olanlar» başlıklı bildiri şöyledir:

«Hani bir halk deyiminde «Herkesin bir eşref saatı vardır» ama bizim iktidarın eşref saatini bir türlü öğrenemedik. 6. Filo gelince Devrimci ve Heriç genelerimiz, işçilerimiz öldürülüyor. 6. Filo gelince Devrim-

ci ve ilerici öğretmenlerin, aydınların KİYİMİ başıyor. Ondan sonra iktidar sorumluları «Biz Anayasadan yanayız, buuk devletiyiz, ve savunucuyuz» diyorlar.

DİYORLAR AMA YAPTIKLARINA BAKINIZ:

1 — İstanbul'da meydana gelen KANLI PAZAR'ın kaatilleri ve sorumluları gazetelerdeki resimlerine rağmen bulunuyorlar.

2 — Atatürk Devrimlerine ve Türkmenin Milli Bağımsızlığına saldırular, dışarıda serbest geziyorlar.

3 — Atatürk Devrimlerini ve Türkmenin Milli Bağımsızlığını savunanları içeriye sokmak için polisleri seferber ediliyor.

4 — Hekimhan Ortaokulunda meydana gelen üzücü olaylara adı karışanlar, halen bir işlemeye tabii tutulmadan rahatlıkla politik kuşkumalarına devam ediyorlar.

5 — Kişi ortasında öğretmenleri yerinden eden ve Malatya halkın arasında mezhep ayrimini dolaylı olarak sokmaya çalışan, Malatya TOS Şube Başkanı tokatıyla kükürde haka ret eden Vall halen yerinde.

Buna karşılık, öğretmenlere yapılan politik baskayı Valiye ileten ve üstelik de Vallin kükürde ve yumruklu saldırılarına uğrayan TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI (TOS) Malatya Şube Başkanı H. Nedim Şahhüseyinoğlu, öğretim yılı ortasında gerekçesiz olarak ve surp politikacıların, Vallin hatırlası için Bilecik ilinin Gölpazari ilçesine bağlı DERELİ Köyüne sürdüler:

Bu mudur Hukuk Devleti? Bu mudur tarafsızlık? Acaba bunda kimin parmağı var?

DEVRİMÇİ ÖĞRETMENLER

Sendikanızın Şube Başkanı olan H. Nedim Şahhüseyinoğlu'nu silahlarla. Ama siz binlerce varsunuz. Sizde KİYİMİZ, bizden yana olusunuzdur. Su gerçek bilinmelidir ki:

TÜRK MİLLETİNİN tokatı, Vall'ın tokatına benzemez. TÜRK MİLLETİ ve Aydını olsun ve vererek 1920'de bir tokat atı, yerinde Cumhuriyet çıktı. Bu devrimci millet 27 Mayıs 1960 da bir tokat atı, yerinde 1961 Anayasası çıktı.

Oylese siz Vall'ın tokatından ve sürgünden korkmayın. HALKIN TOKATINDAN korkunuz. Ve halktan ayrılmayınız. Halkın bir sonra gelen tokat ağır olur.

Malatya Turgut Babaoğlu'nda gördük ve gidişini sorunlar da öğrencisini.

Evet 1969 seçimleri geliyor, politikacılar, bütün kozağını oynayacaklardır. sizleri tokatatanları, sürdürmeni, bizim üzerinde politik pazarlık yapanları çok iyi biliyoruz. Yassı haklarımıza da biliyoruz.

Hukuk ve Anayasayı tanımayan iktidarın ve Malatya politikacılarının bu tutumunu şimdilik proteste eder. Türk Halkı Anayasaya sahip çıkmaya davet ederiz.

Malatya, Hekimhan, Arguvan, Akçadağ, Doğangahir, Yıldızlı Muhtarları.

Sila Kitabevi acıldı

- 2 AY SÜREYLE BÜTÜN YAYINLARDA %10 İNDİRİM
- TEKSİR KAĞIDI
- ÖDEMELİ GÖNDERİLİR

Adres: TÜRK-İŞ PASAJI
Tuna Cad. Yenicehir —
Ankara

Ant Der: 592

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiz ve program hazırlanır. Objektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar tilizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkçe Cad no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

REG/95/400

ANT YAYINLARI

MİLLİ KURTULUŞ CEPHESİ

Douglas Bravo, 5 Lira

DÜZENİN TABANCILAŞMASI

İdris Küçükömer, 7.5 Lira

İNCE MEMED 1. Cilt

Yaşar Kemal, 15 Lira

ANARSİZM

Duvelos -Cohn Bendit, 7,5 Lira

ROMAN GİBİ

Sabihra Sertel, 15 Lira

SİYAH İKTİDAR

Stokely Carmichael, 7.5 Lira

YAŞANTIM

Yevtuçenko, 5 Lira

NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ

Kemal Sülker, 7.5 Lira

SABAİTTİN ALİ DOSYASI

Kemal Sülker, 7.5 Lira

GERILLA NEDİR

Alberto Bayo, 5 Lira

SAVAS ANILARI 2. Bası

Che Guevara, 10 Lira

ÜÇ ANADOLU EFSANESİ

Yaşar Kemal, 10 Lira

ORTADİREK

Yaşar Kemal, 15 Lira

YER DEMİR GÖK BAKIR

Yaşar Kemal, 15 Lira

ÖLMEZ OTU

Yaşar Kemal, 15 Lira

MARKSİZMIN TEMEL KİTABI

Toplatıldı Emile Burns, 5 Lira

GERILLA GÜNLÜĞÜ

Toplatıldı Che Guevara, 10 Lira

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI

P.K.701 - İstanbul

İstanbul Dağıtım: GE - DA

Ankara Dağıtım: Aydın Kitabevi

Ege Dağıtım: DATİC

MEMLEKETİMDEN POLİTİK MANZARALARI

(Bedri, Milliyet - 9.4.1969)

BASIN DİYOR Kİ

Masonlar da bazı ilerici

yazarlara çengel atmış!

GEÇTİĞİMİZ hafta günlük gazetelerde en eğlenceli İldi yazı, Günaydın'da Aziz Nesin'in yazdığı CHP ile ülgili fıkra, Aksam'da Bedii Güray'ın «Masonlularla ilerici bazı kişilerin ilişkilerine değinen yazısı idi.

«NATO'ya ve Spor Toto'ya Bağışına» bağlı yazısında Aziz Nesin, CHP'nin NATO ve Amerika karşılarındaki durumunu eleştirek şöyle demiştir:

«Yetiştiğine kurban olsunlar. NATO yirmi yaşında bir oğlan, bir tosusu oldu. Bu nedenle ba-

sınımuzda eskisi kadar geniş doğası bile NATO listesine yorumlar yapılmıştır. «NATO'dan çekmasak da bağımsızımız gibi davrancak falan fistık diyen her zamanki fırsatçı ve sözde üzüntüci ortayolcuları saymazsa, Türkiye'de örgütlü ve örgütüslü solcular düşündür bütün partiler NATO'dan yana ve NATO'ya bağlıdır.

Türkiye'nin NATO'dan çekmamış yada çekmaması için birçok gerekçeler ileri sürüllüyor. NATO'ya bağlı partilerin görüşü, «NATO Türkiye'yi savaş tehlikesinden koruyor.» Çok azimkta kalan solcuların iddiası bunun tam tersi: «NATO, Türkiye'yi savaş tehlikesine sokuyor.»

Bana öyle geliyor ki, ana muhalefet parti CHP yetkililerinden çoğu da NATO'nun Türkiye'yi gelecek bir savaştan kurtulduğunu, tersine savaş tehlikesine ittiğini - hiç değilse ülkelerinde - bilmektedirler. Bildikleri südü: Savaş tehlikesi olmadığı zaman bile NATO'ya bağlılık zorunludur. Bunu bildikleri halde, iki nedenle NATO'ya karşı davranışa geçmeyi. Birincisi, Türkiye'nin NATO'ya giriş yolunu başlangıçta kendilerinin açmış ve geliştirilmiş olması, ikincisi de, NATO'ya karşı olazak (yani Amerika'ya karşı) bir partinin iktidara gelmeyeceğine olanımları. CHP'nin bu ikinci gizli düşüncesini kimli davranışlarından aileye anlamaktayız.

Birkaç CHP'li yetkilinin Amerika'ya çağrılması bahanesiyle, kimli CHP yetkililerinin Amerika'ya sevinçli görilmeye çalışıkları ve kendileri tarafından Amerika'nın artık AP'den umut keserek CHP'ye güllükler gösterdiği yolunda söyletiler çıkardıkları dört ayrı gazete eleştirildi, yerildi. Benim, CHP'nin Akdeniz Çağrı Gücüne katılmaya hayır dememiş ol-

mazı konu alan bir yazma büyük bir duygulukla tepki gösteren CHP bu dört gazetedeki ağır eleştirilere cevap vermek gereğini bile duymamıştır. Bu da, CHP'sin, Amerikan desteği olmadan iktidar yolunus açık olmadığı düşüncesinde olduğunu gösterir. Hele İnönü'nün koalisyon başkanlığından nasıl düşünlüğünü hatırlarsa, CHP'nin iktidar yolunda bir destek araması hiç de yanlış değildir.

Ilerici (!) CHP'nin iktidar hesapları uğruna gevirdiği bu oyular gazete sütunlarında bilir birer belgelenirken, Aksam'da Bedii Güray'ın yazısı da, mutlu anıhın bir çakar ortaklığı olan Masonlar'ın ikeri gülçüler üzerine oynadıkları bir oyunu ortaya koymuştur. Güray'ın, bir «dost»u ağzından naklettiği açıklamalar şunlardır:

«Demirel'in yalnız mukaddesatolarla değil, ikeri masonlarla da başı dertte! Ikeri masonlar, cuij kadının çocuğuna yardım iletin verilen sahte belgeyi affetmemiştir. Billyorusunuz, Demirel'in masonluğu inkâri Egeran'ın yardımlarıyla gerçekleşen sahte belge hikayesi, Yüksek Şura üyelerinden Hazine Atif Kuyucak gibileri ayaklandırmıştı.

Bu ayaklaamalar, yalnız Yüksek Şura'nın muhafazakâr üye-

Halmanizm varken niye marksizm!

Marksizm Türkiye'de yeni yeni ortaya çıkmıyor, genç aydınlarımız daha önce ememmiş meyva olan bu nesneyi bulmuş olmanın sevinci içindeler... Ille de marksizm diyorlar ve dört elle sarılıyorlar.

Sol rejimlerin bir çok memleketlerde halktan yana olmadığı, yoksulluğu ortadan kaldırıldığı, hak ve adaleti hiçe saydığını, zayıf ilkelere sömürdüğü, kuvvetlendikçe emperyalist olduğu açıkça biliniyor artık.

Bizim marksistler ise yüz yıl önceki düşüncelerle beslenerek elli yıl önceki bir sistem sahne veriyorlar Türkiye'ye. Solcularımızın daha çok okuması, daha çok düşünmesi, daha çok tartışması gereklidir.

TALAT HALMAN
(Milliyet - 9.4.1969)

tirmek istedir. Fakat bu gabaşır sonuc vermedi. Türkiye'deki ünlü sosyalist yazarların büyük bir kusu, ne bir teşkilata gitmek ne de partiye kaydolmakтан yanayı, sadece gazetede, yazar kalmayı tercih ediyorlardı. Daha sonra yeni mason teşkilatı «bozuk düzeni değiştirmek için önce onu tanımak gerekiyor» gerekçesiyle hizbi bir eğitim çahşmasına girdi. Masonluğun gizliliği, Türkiye'nin düzeni üzerindeki bir seminer çahşasının kapalı çevredede kalmasına yol açırsa da, Hançerlioğlu, ekibini buna göre kurmuş; kapalı salonlardaki seminerler, lokantada mason olmayan ikericilerin katıldığı bir açık tartışma izliyor...

Bu açıklamaların üzerinde ciddiyetle durmak ve egemen sınıfların Türkiye'deki anti-emperyalist ve sosyalist gelişmeyi yozlaştmak için çevredekileri bu yeni dolaba bir mır koymak lazımdır. Bugline kadar ikeri tamlıp da bir mutlu anıhın örgütlü olan mason lokacısına kayith bulunduğu belgelerle açıklanan tek yazar Çetin Altan'dır. Ancak yukarıdaki açıklamalardan anlaşıldığını göre, diğer ikeri yazarlara da çengel atılmak için teşebbüs geçilmiş, ikericilik ve «düzen» tartışmaları paravanası altında kendilerileyi - buluların kimler olduğu henüz belli değil - yakınık kurulmaktadır. Emekçi kitiler ve devrimci güçler, bu yakınılaşmaının sosyalist ve anti-emperyalist hareketi yozlaştmak ve saptırmak gibi bir sonuc verebileceğini göz önünde tutarak çok dikkatli davranışları surunadırlar.

Masonların ders kitabı!

...Yeni mason teşkilatı, «bozuk düzeni değiştirmek için önce onu tanımak gerekiyor» gerekçesiyle hizbi bir eğitim çahşasına girdi. Bu çahşasında Doğan Avcıoğlu'nun ikinci baskısı tüketmek üzere olan «Türkiye'nin Düzeni» kitabı büyük yarımca oldu. «Türkiye'nin Düzeni» yeni mason teşkilatının eğitim çahşasında ders kitabı yapıldı. «Ilerici» masonlar kitabı cümle cümle okuyorlar, her cümle üzerinde tartışma açıyorlar. Ve «düzen» değişikliğine kendilerini hazırlıyorlardı... Kapalı salonlardaki semineri, lokantada mason olmayan ikericilerin de katıldığı bir açık tartışma izliyor.

(AKŞAM - 8.4.1969)

Tonton'un Nixon'a Gazabı!

Akşam fıkracısı, Amerikan Büyükelçisi Kemer'in değiştirilmesi üzerine Başkan Nixon'a iyi bir noot vermektedir.

— Böyle giderse bu adamda iş var! demek istemektedir.

Azıcık biz de merak ediyoruz: Sayın Başkanta Türkiye'deki bir avuç asırı solculun şumarıklarına hak verir görülmeli, Türkiye ile Amerika arasında halledilmemiş hangi meseleyi halledebilecektir. Türkiye ile Amerika arasında gerçek bir dostluğa dayanan ilişkiler, bu bir avuç asırı solcuların şumarıkları ile, taşkınlıkları ile ayarlanamaz. Çok kritik bir zamanda bu dostluğu getiren Missouri'nin İstanbul'u sevgi ile, sevinçle dolduran hafırasını da unutmadık.

ORHAN SEYFİ ORHON
(Son Hava - 9.4.1969)